

วารสาร



De De
6 ม. 1501

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE



ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนฐาน:

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2501

อธิบายภาพปก



มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (University of Thammasat) เดิมชื่อว่า "มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง" (University of Moral and Political Sciences) ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๐ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๔๗๐ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๕ ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ตั้งชื่อมหาวิทยาลัยใหม่เป็น "มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์" เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๔๘๕ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ ซึ่งในตอนนั้นเป็นอิสระไม่มีฐานะเป็นทบวงการเมืองหรือส่วนราชการ บรรดาอาจารย์และเจ้าหน้าที่ใหม่มหาวิทยาลัยนี้มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน

ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ ยกฐานะศาสตราจารย์ประจำ อาจารย์ประจำ อาจารย์ผู้ช่วย และพนักงานของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งมีอยู่แล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือน นับแต่วันที่เริ่มเข้าเป็นตำแหน่งนั้นๆ โดยสำหรับผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่ง ก.พ. กำหนดให้บรรจุจากข้าราชการพลเรือนวิสามัญหรือกระทรวงการคลังให้บรรจุเป็นลูกจ้าง สำหรับผู้ไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ ให้เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังให้บรรจุเป็นลูกจ้าง ทั้งนี้ ให้ได้รับการบรรจุเข้าชั้นอันดับ และชั้นเงินเดือนตามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก.พ. และกระทรวงการคลังจะได้ตกลงกัน และได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้ใช้เมื่อวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๐ บัญญัติให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นทบวงการเมืองสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ



วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

กรรมการดำเนินงาน

รองเลขาธิการ ก.พ.

ประธานกรรมการ

ผู้อำนวยการกอง

และหัวหน้ากองต่างๆในสำนักงาน ก.พ.

กรรมการ

นายประวณ ฒ นคร

ผู้จัดการ

ระเบียบการ

ค่าบำรุง

ปีละ ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การบอกรับ

แจ้งความจำนงเป็นต้นมาชิก พร้อม
กับส่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
ประวณ ฒ นคร ผู้จัดการวารสาร
ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระลาน (สำหรับตามกระทรวง
ทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพท์
๒๒๘๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินค่า
บำรุงที่ท่านก็ได้)

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐

สารบัญ

ภาคความรู้ในทางปฏิบัติงาน

หน้า

หมวดกฎหมายและระเบียบ

พระราชกฤษฎีกา บรรจุเหตุพิเศษในกรมประมงราช การแผ่นดิน	๓
กฏ ก.พ. ว่าด้วยพันความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขัน ร ชั้นตรี	๕
กฏ ก.พ. เกี่ยวกับตำแหน่งในสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา	๖
กฏ ก.พ. เกี่ยวกับตำแหน่งในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	๗
กฏ ก.พ. เกี่ยวกับตำแหน่งในสำนักงานปลัดกระทรวง สหกรณ์	๘

หมวดวิชาการบริหารราชการ

การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน	๑๐
การสำรวจ - เครื่องมือชนิดหนึ่งของการปฏิบัติงาน ...	๒๐
เรื่องของผู้บังคับบัญชา	๒๓
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	๒๔
ปัญหาคลัง	๔๒

ภาคความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ

ภาษาอังกฤษ	๔๗
ภาษาไทย	๖๕
แนวเรียงความ	๖๖
ข้อประวัติศาสตร์ไทย	๖๘
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๗๒
สิ่งน่ารู้	๗๓
เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๗๕
ข่าวจาก ก.พ.	๗๕
เฉลยสอบเขาวนัฉบับก่อน	ปกหลังด้านใน
สอบเขาวนั	หลังปก

ถ้อยแถลง

ความเห็นสมาชิกในการปรับปรุงวารสารข้าราชการปี ๒๕๐๑ เราได้รับไว้มาก จึง
ขอประมวลมารวมแถลงตอบเสีย ณ ที่นี้

ข้อเสนอ ๑.

ขอให้ส่งวัดติการ ก.พ. (หรือ ก.พ.) ตั้งโรงเรียนหรือสถานศึกษาอบรมสำหรับข้าราชการ
สอนวิชาที่เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการและวิชาที่เป็นประโยชน์แก่การสอบเลื่อนฐานะ เช่น
การเลขานุการ งานสารบรรณ วิชาการคลัง การพัสดุ การบัญชี ภาษาอังกฤษ รัฐธรรมนูญ
พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ฯลฯ เป็นต้น โดยสอนในเวลา
เลิกงาน จะเก็บค่าสอนเดือนละ ๔๐-๕๐ บาทบ้างก็ได้ ส่วนข้าราชการต่างจังหวัดก็ตั้งค่าสอน
ให้หรือนำค่าสอนลงวารสารข้าราชการ

คำตอบ ข้อเสนอตรงกับการ In-service Training และตรงกับแนวของ "วารสาร
ข้าราชการ" อยู่แล้ว ตามที่ "วารสารข้าราชการ" ลงระเบียบต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาในทาง
ปฏิบัติราชการ และวิชาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ตามหลักสูตรสอบชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก ก็เป็นเสมือน
ค่าสอนหรือยาเพื่อกันลมในวิชาอัน ๆ นั้นเอง ส่วนที่จะให้ตั้งเป็นโรงเรียนนั้น ทางวัดติการ ก.พ.
หรือทาง ก.พ. ยังไม่อาจทำได้ในขณะนี้ เพราะเป็นเรื่องใหญ่ซึ่งจะต้องประกอบพร้อมไปด้วย
Men, Money, Materials ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ และต้องมี
เงินงบประมาณช่วยด้วย ซึ่งถ้าหากมิได้มีนโยบายรัฐบาลสนับสนุนแล้ว ก็ยากที่จะจัดทำให้สำเร็จ
ได้ ในขณะนี้จึงขอจัดทำแต่เพียงเท่าที่สามารถทำได้คือลงความรู้เหล่านั้นใน "วารสารข้าราชการ"
เป็นตอน ๆ ไป เพื่อข้าราชการที่สนใจจะได้ศึกษาหาความรู้ได้ไปพลางก่อน

ข้อเสนอ ๒.

ขอให้เพิ่มหน้าวารสารข้าราชการเป็น ๘๐ หน้า

คำตอบ เพิ่มให้เป็น ๘๐ หน้าแล้ว แต่ถ้าไม่ช่วยกันหาสมัครเพิ่มให้บ้าง จำนวน
สมัครลดลงซึ่งทำให้ขาดทุน ก็จะต้องลดหน้าลงอีก

(ต่อฉบับหน้า)

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดคุณสมบัติ พนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้ง
ข้าราชการ ในกรมประมวลราชการแผ่นดิน สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๐๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๐

เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดคุณสมบัติ พนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมประมวลราชการแผ่นดิน สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๘๕ และมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกากำหนดคุณสมบัติ พนความรู้ และวิธีสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการในกรมประมวลราชการแผ่นดิน สำหรับส่วนราชการที่มีเหตุพิเศษ พ.ศ. ๒๕๐๐"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ผู้ที่จะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตวาอันดับ ๓ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานชั่วคราว ต้องมีคุณสมบัติและพนความรู้เช่นเดียวกับผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจตวาตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และได้รับการอบรมในกรมประมวลราชการแผ่นดินมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ซึ่งผู้บังคับบัญชา

ตำแหน่งตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป รับรองเป็นหนังสือว่าเป็นผู้ที่ไว้วางใจในการที่จะรักษาความลับของทางราชการ สัมควรให้เข้าสอบคัดเลือกได้

มาตรา ๔ ผู้ที่จะเข้าสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานชั่วคราว ต้องมีคุณสมบัติและพหุความรู้เช่นเดียวกับผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และได้รับการอบรมในกรมประมวณราชการแผ่นดินมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ซึ่งอธิบดีกรมประมวณราชการแผ่นดินรับรองเป็นหนังสือว่า เป็นผู้ที่ไว้วางใจในการที่จะรักษาความลับของทางราชการ สัมควรให้เข้าสอบคัดเลือกได้

โดยปกติให้บรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรีอันดับ ๓ ชั้นต่ำ แต่สำหรับผู้รับเงินเดือนสูงกว่าชั้นตรีอันดับ ๓ ชั้นต่ำ ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับและขั้นเท่ากับอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๕ การสอบคัดเลือกนั้น ให้ อ.ก.พ. กรมประมวณราชการแผ่นดินเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๖ การสอบคัดเลือกนั้น ให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการ ซึ่ง อ.ก.พ. กรมประมวณราชการแผ่นดินกำหนด โดยอนุมัติของ ก.พ.

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พจน์ สารสิน
นายกรัฐมนตรี

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการกำหนดพินความรู้ของผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือน ชั้นตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ข้อ ๒ ให้เลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๔ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ผู้สมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ต้องมีพินความรู้ตามความในข้อหนึ่งข้อใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้ที่ได้รับปริญญาหรืออนุปริญญา

(ข) เป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาหรืออนุปริญญา

(ค) เป็นพนักงานเทศบาลสามัญชั้นตรีขึ้นไป

(ง) เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา พนักงานเทศบาลสามัญชั้นจัตวา หรือข้าราชการธุรการสามัญชั้นจัตวาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และรับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

กำหนดเวลาห้าปี ให้ลดเป็นสองปี สำหรับผู้ที่ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวาอันดับ ๓ หรือเทียบเท่า

(จ) เป็นข้าราชการทหารหรือข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีพินความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาตอนปลาย หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาตอนปลาย และรับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

กำหนดเวลาห้าปี ให้ลดเป็นสองปี สำหรับผู้ที่ได้รับเงินเดือนเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นจัตวาอันดับ ๓

ข้อ ๔ ในกรณีนอกจากนี้ ก.พ. จะได้พิจารณาและอนุมัติเป็นรายๆ ไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) พจน์ ตรีรัตน์

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๕๖ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทบวงคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร สำนักคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ผู้ช่วยแปล	ประจำแผนก	
ผู้แปล	หัวหน้าแผนก	
ผู้ช่วยเลขานุการกรมการร่างกฎหมาย	"	
เลขานุการกรมการร่างกฎหมาย	หัวหน้ากอง	
ผู้ช่วยกรมการร่างกฎหมาย	"	
เลขานุการ	"	สำนักงานเลขานุการ ในฐานะหัวหน้ากอง
กรมการร่างกฎหมายประจำ	รองอธิบดี	
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	"	
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	อธิบดี	สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา ในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) พจน์ สารสิน

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๕๗ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ออกตามความในพระราช-
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และ
ให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัด ช่างจังหวัด	เสมียนพนักงาน "	
พนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมตรี นักออกแบมอุตสาหกรรมตรี นักวิทยาศาสตร์ตรี	ประจำแผนก " "	
นายช่างตรี นักวิทยาศาสตร์โท	" หัวหน้าแผนก	
นายช่างโท เลขานุการ	" หัวหน้ากอง	ตำแหน่งเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง

ให้ใช้ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) พจน์ สารสิน

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๑๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสหกรณ์

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๒๘ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ออกตามความในพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และ
ให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างเครื่องเรือ	เสมียนพนักงาน	
นายท้ายเรือ	..	
พนักงานสหกรณ์จตุรา	..	
นักสังคมสงเคราะห์	ประจำแผนก	
พนักงานสหกรณ์ตรี	..	
สหกรณ์อำเภอ	..	ส่วนราชการสหกรณ์ ประจำอำเภอ ในฐานะ หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยสหกรณ์จังหวัด	..	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
พนักงานสหกรณ์โท	หัวหน้าแผนก	
สหกรณ์จังหวัด	„	ผู้อำนวยการสหกรณ์ประจำ จังหวัดในฐานะหัวหน้าแผนก
สหกรณ์จังหวัดเอก	หัวหน้ากอง	ผู้อำนวยการสหกรณ์ประจำ จังหวัดในฐานะหัวหน้ากอง
พนักงานสหกรณ์เอก	„	
ผู้ตรวจราชการกระทรวงสหกรณ์	„	
ผู้ช่วยนายทะเบียนสหกรณ์	„	
นายทะเบียนสหกรณ์	รองปลัดกระทรวง	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๐

(ลงชื่อ) พจน์ สารสิน

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

การจัดองค์กร และ วิทยาปฏิบัติ Organization & Management

โดย... บุญชนะ อัครถาวร เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)
อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

(๓) การบริหารงานคลัง

เมื่อมองกิจการจัดไว้เป็นระเบียบดี, มีตัวบุคคลบริบูรณ์ในตำแหน่งแล้ว, แต่ถ้าหากกำลังเงินหรือการจัดการคลังการเงินไม่ดีแล้ว ย่อมจะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพได้ยาก คำว่า "ทรัพยากร" หรือ "Resources" ในวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่เราอ้างถึงอยู่เสมอ นั้น ย่อมหมายถึงเรื่องตัวบุคคล, เงิน และสิ่งของวัสดุ (Men, Money, & Materials) นั่นเอง และคำว่าเงินกับวัสดุนี้ ก็เป็นหน้าที่ของบริหารงานคลังนั่นเอง

การบริหารงานคลังหมายถึงอะไรบางนั้น เห็นว่าควรจะอธิบายไว้โดยสังเขปพอควร เพราะผู้จะเป็นหัวหน้างานทุกคนถ้าไม่เข้าใจเรื่องการคลังของประเทศพอสมควรแล้ว ก็ยากที่จะเป็นหัวหน้างานที่ดีได้ ความสำคัญของการเป็นหัวหน้างานจะสำคัญยิ่งขึ้นตามตำแหน่ง เช่นถ้าเป็นรัฐมนตรี, ปลัดกระทรวง, อธิบดี ความรู้โดยละเอียดเรื่องการคลังก็ยิ่งเป็นของจำเป็นมากถ้าเป็นหัวหน้ากอง หรือหัวหน้าแผนก

วิชาการคลังนั้น หมายถึงการศึกษาเกี่ยวกับรายได้ของประชาชาติ (National Income) การงบประมาณ, รายได้รวมตลอดถึง ภาษีอากร, รายจ่าย, และหนี้ของรัฐบาล, การเงินและการธนาคาร, ผู้เป็นหัวหน้างานพึงศึกษาให้ทราบถึงผลิตภัณฑ์เป็นทรัพยากรของชาติ เช่น ข้าว, ยาง, แร่, ไม้, ปลา ฯลฯ ของประเทศไทย ที่จะทำให้ประชาชาติมีรายได้, จะต้องศึกษาถึงการแบ่งสรรรายได้ระหว่างคนชั้นต่าง ๆ ในประเทศ, การเสียภาษีให้แก่รัฐ, การบริโภค การออมเพื่อการลงทุน ฯลฯ ต้องทราบถึงอิทธิพลของภาวะภาษี, ภาวะของหนี้, การกระจาย ภาวะภาษี ฯลฯ ว่าสิ่งเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อความผาสุกของราษฎร เพราะการจัดการคลังบกพร่อง

ย่อมกระทบกระเทือนถึงภาวะคนว่างงาน, ระดับราคาส่งของ, การผลิต, การบริโภค ของ
ราษฎรทั่วไป

ความรู้วิชาดังกล่าวย่อมจะช่วยให้หัวหน้างานแต่ละหน่วยมีความรู้ในการจัดการบริหาร
คลังให้ได้ คือ การทำงบประมาณ, การทำบัญชี, การตรวจบัญชี, และการจัดหาพัสดุแก่
หน่วยราชการ (Budgeting, Accounting, Auditing, Purchasing) วิชาการต่าง ๆ คนที่
เป็นหัวหน้างานไม่ว่าต่ำหรือสูงก็ย่อมจะต้องรู้บ้างมากหรือน้อยพอให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบ
การทำงบประมาณแผ่นดิน การรวบรวมตัวเลขต่าง ๆ ก็ต้องเริ่มมาแต่สิ่งค่า ๆ และเสนอ
ข้อ ๆ ไปจนถึงสภาผู้แทน ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าหัวหน้าชั้นต่ำก็มีความสำคัญมากเหมือนกัน ถ้า
หัวหน้าชั้นผู้น้อยไม่พยายามรวบรวมตัวเลขให้ดี ไม่เข้าใจนโยบาย หรือหลักการต่าง ๆ ทาง
การคลังดังกล่าวข้างต้น ไม่รู้ว่าตัวเองจะต้องรับผิดชอบต่อคนทั้งชาติแล้ว ก็ยากที่จะทำงาน
ประมาณส่วนของตนให้ดี ถ้าหัวหน้าผู้น้อยทุกคนเป็นอย่างนี้หมด ก็ต้องคิดง่าย ๆ คุณคิดว่า
งบประมาณของชาติเราจะเป็นอย่างไร

(๔) การจัดองค์การและการปฏิบัติงาน (การจัดการงาน)

หัวข้อที่ ๕ นี้ คือวิชาการที่ผู้เขียนจะพูดถึงโดยละเอียดกว่าตามข้อแรก ในลำดับแรก
นั้นเป็นหลักใหญ่ที่หัวหน้าและข้าราชการทุกคนพึงศึกษา เมื่อศึกษาแล้ว ทราบแล้วก็นำไปปฏิบัติ
แต่การที่จะนำไปปฏิบัตินั้น ทำอย่างไรจึงจะทำได้? คำตอบก็คือ ต้องพยายามหาวิชาการ
(Techniques) ที่จะจัดการงานทั้งสามประเภทนั้นให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันนี้คือจุด
ประสงค์ใหญ่ของการศึกษาวิชาการจัดการองค์การและการปฏิบัติงาน ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกสั้น ๆ ว่า O&M
เพราะวิชาประกอบด้ว้ยคำสองคำ คือ O=Organization และ M=Management จึงจะขออธิบาย
ความหมายของสองคำนี้เสียก่อน

หมวด ๒ องค์การ (Organization)

๑) ความหมายโดยทั่วไป ความหมายโดยทั่วไปตามทางวิชาการผู้ศาสตร์ คำว่า
องค์การ เราหมายถึงกลุ่มคน (Group) คำว่ากลุ่มคนนั้นย่อมหมายถึง เอกชนหลาย ๆ คนรวมกัน
และเมื่อกลุ่มนั้นได้มีการจัดระเบียบ (Organize) ขึ้น ก็เรียกว่าเป็นองค์การ การจัดระเบียบ

องค์การ หมายถึงการจัดระเบียบในเรื่อง ลำดับ, หน้าที่, สถานที่, ข้อบังคับ, หน่วยงาน, รายได้รายจ่าย, และความคิดเห็น

ตามความหมายนี้ หน่วยงานราชการต่างๆ ก็เป็นองค์การดังกล่าวแล้ว นอกจากนั้นกรมพรรคการเมือง, ตำรวจ, ตำรวจ, บริษัท, ห้างร้านค้าขาย, องค์การที่สำคัญที่สุดในโลกคือ รัฐ, องค์การสหประชาชาติ ฯลฯ

๒) หลักขององค์การ (Principles of Organization) หลักขององค์การนั้นมีผู้แบ่งได้ต่างๆ กัน ศาสตราจารย์ มาตย์ หอมนันท์ เคยบรรยายแบ่งเป็น ๖ ประการ คือ (๑) นโยบายแห่งชาติอันแจ่มแจ้ง (๒) ศูนย์กลางอำนาจ (๓) มีการจัดระเบียบที่แน่นอนในการแบ่งทรัพยากร, ความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน, และการนำกับการประสานงาน (๔) วัตถุประสงค์ที่เหมาะสม (๕) การคมนาคมและการติดต่อ (๖) ความสัมพันธ์ภาวะการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

การแบ่งหลักขององค์การดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นการแบ่งอย่างลึกซึ้งในแนวปรัชญา และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป แต่ในการศึกษาหลักขององค์การนั้น มีวิธีที่จะศึกษาอย่างง่าย ๆ สำหรับคนที่ไม่ได้มีพื้นฐานทางหลักรัฐประศาสนศาสตร์มาก่อนก็ได้ ก็อาจจะแบ่งหลักขององค์การเป็นดังนี้

- (๑) ลำดับการบังคับบัญชา (Hierarchy)
- (๒) การติดต่อ (Communication)
- (๓) เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command)
- (๔) ขอบเขตแห่งการควบคุมงาน (Span of Control)
- (๕) การแบ่งงานและความชำนาญงานเฉพาะอย่าง (Division of Work Specialization)
- (๖) เจ้าหน้าที่ฝ่ายทำงาน, ฝ่ายปรึกษาและฝ่ายผู้ช่วย (Line, Staff, Auxiliary)
- (๗) การประสานงาน (Co-ordination)
- (๘) ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ (Responsibility & Authority)

ในที่นี้จะไม่ขออธิบายรายละเอียด ที่นำมาแสดงไว้ก็เพียงเพื่อให้ทราบว่าการแบ่งหมวดหมู่

ต่างๆ ในวิชาทางรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์นั้น เจ้าตำราแบ่งไว้ต่างๆ ตามที่เห็นสมควร บางทีก็เพื่อให้เหมาะแก่ภาวะของผู้ศึกษา, บางทีก็เพื่อให้เหมาะแก่ภาวะของประเทศที่ผู้เขียนแต่ละคนได้ศึกษามา เช่น ศาสตร์จารย์ คิงส์เบอรี ซึ่งเคยมาประจำอยู่ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขียนว่า ลักษณะสำคัญของการบริหารราชการของประเทศไทย หรือหนึ่งองค์การบริหารราชการของประเทศไทยนั้น ควรถือว่าประกอบด้วย (๓) กฎหมาย (๒) หน่วยงานราชการต่างๆ (๓) การดำเนินราชการ (๔) ราชการพลเรือน (๕) ประชาชน การแบ่งแยกอย่างนี้ ในบางประเทศอาจจะไม่ยอมรับ แต่สำหรับประเทศไทย ซึ่งระบบราชการพลเรือนต้องอาศัยกฎหมายเป็นหลักใหญ่ (Legal Tendency) มานาน เช่นเดียวกับประเทศฝรั่งเศส ก็น่าจะนับว่าถูกต้องพอควร

นอกจากนี้ ยังมีบางตำราแบ่งหลักสำคัญขององค์การออกเป็นเพียง ๔ ประการ คือ (๑) รูป (Form) (๒) การแบ่งงาน (Division of Work) (๓) ขอบัญ (Morale) (๔) หัวหน้า (Leadership) การแบ่งอย่างนี้แบ่งเพื่อประโยชน์ในการศึกษาให้ง่ายลงไปอีกเท่านั้นเอง .

๓-๔) องค์การตามแบบและองค์การนอกแบบ (Formal & Informal Organization)

ความหมายของคำว่าองค์การนั้น ในทางวิชาการเขาถือว่าไม่จำเป็นต้องแบ่งเป็นรูปร่างเป็นกรมกอง เป็นแผนกเสมอไป การแบ่งอย่างนั้นเรียกว่าองค์การตามแบบ มีองค์การนอกแบบออกอย่างหนึ่ง ซึ่งทางวิชาการถือว่าสำคัญมาก เพราะบางครั้งขององค์การนอกแบบนั้นทำให้งานมีประสิทธิภาพดี ตัวอย่างเช่น การที่บุคคลในตำแหน่งต่างๆ ในกระทรวงหนึ่งๆ แม้จะอยู่ต่างกรม, ต่างกอง, ต่างแผนก แต่เพราะนิสัยใจคอตรงกัน, เป็นเพื่อนกัน, มีงานอดิเรกเหมือนกัน. มาจากโรงเรียนเดียวกัน ฯลฯ การติดต่อการงานก็เป็นไปโดยสะดวกและเรียบร้อยตรงกันข้าม ถ้าบุคคลต่างๆ เหล่านี้ มีผลประโยชน์ทางจิตใจหรือทรัพย์สินขัดกัน การติดต่อระหว่างกันก็ไม่สะดวก ผลงานก็จะเสีย การติดต่อไม่เป็นทางการอย่างนี้ เขาเรียกว่า Informal Organization ผู้เป็นหัวหน้างาน (Leader) ย่อมอาจจะมีอิทธิพลทำให้ประสิทธิภาพของงานดีขึ้นโดยอาศัยขององค์การนอกแบบตามที่บรรยายนี้ ตัวอย่างที่เราจะเห็นได้ชัดคือ เช่น ผู้บังคับบัญชาบางคน จะเชิญผู้ร่วมงานไปพบปะสนทนาเป็นส่วนตัวบ้าง ไปรับประทานอาหารร่วมกันบ้าง จึงเป็นการส่งเสริมองค์การนอกแบบ และได้ผลดีมากในการบริหารราชการ

๕) แผนผังองค์การ (Charts)

ในการบริหารราชการนั้น หัวหน้างานพึงจัดให้มีแผนผังต่าง ๆ รวม ๕ ประเภท สำหรับใช้เป็นเครื่องมือและต้องคอยตรวจตราอยู่เสมอ เพราะการคอยตรวจตราแผนผังอยู่เสมอก็เท่ากับคอยติดตามเหตุการณ์ เช่นเดียวกับแม่ทัพที่ต้องคอยตรวจดูแผนที่ เพื่อคอยดูความเคลื่อนไหวของกองทัพของตนเองและของข้าศึก เมื่อถึงเวลาที่จะสามารถช่วยให้วินิจฉัยเหตุการณ์ (Decision Making) ได้เร็วขึ้น

แผนผังดังกล่าวแบ่งเป็น ๕ ประเภท คือ :-

(๑) แผนผังเกี่ยวกับโครงขององค์การทั้งหมด (Organizational Charts) ซึ่งอาจจะเป็นรูปมีระมิต Δ มนยอดเป็นหัวหน้าใหญ่, ต่อดงมากก็เป็นหัวหน้ารอง และผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ต่ำลงมาเป็นลำดับจนถึงชั้นเสมียนพนักงาน ในกรณีที่แผนผังของจังหวัด อาจจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ยอด แล้วแบ่งแยกออกไปว่ามีกี่อำเภอ อะไรบ้าง อำเภอใดมีกี่ตำบล อะไรบ้าง ตำบลแบ่งเป็นกี่หมู่บ้าน อะไรบ้าง แผนผังเช่นนี้ ถ้าทำละเอียดออกไปอาจจะมีรูปขอบคด และชื่อประวัติย่อลงไป ๆ ๆ ก็อาจจะทำได้ ในกรณีรีบด่วน ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจจะยกแผนผังนั้นมาดูทราบได้ทันที

(๒) แผนผังเกี่ยวกับหน้าที่ (Functional Charts) แผนผังเช่นนี้ อาจจะแบ่งตามประเภทหน้าที่ขององค์การนั้น ๆ และแสดงเส้นโยงระหว่างองค์การนอกแบบว่ามีคามสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง องค์การบางแห่งอาจจะไม่มีความสัมพันธ์กันตามหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย แต่บางคราวเจ้าหน้าที่ต่างกระทรวงกันก็อาจจะพบปะหารือกันได้ตามลักษณะของงาน เช่น การปรับปรุงอัตราภาษีศุลกากร อาจจะต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ศุลกากร, คลัง, สรรพสามิต, กระทรวงเศรษฐกิจ, อดุสาหกรรม พบและพิจารณาร่วมกัน เพื่อพิจารณาแก้อัตราภาษีประเภทคุ้มครองอดุสาหกรรมทารถเป็นครั้งคราว เพื่อให้ได้อัตราภาษีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศ ๆ ๆ

(๓) แผนผังเกี่ยวกับการกระจายงาน (Work Distribution Charts) ผู้เป็นหัวหน้างาน นอกจากจะแบ่งงานออกเป็นหน่วย ๆ แล้ว ในบางคราวอาจจะม้งานใหญ่หรือฉุกเฉิน ซึ่งต้องทำกันทุกฝ่ายร่วมกัน การแบ่งงานตามรูปหน้าที่อาจจะต้องส่งดูลงชั่วคราว เช่นกรณี

เกิดโรคระบาดบางอย่าง หรือเกิดอุทกภัย ฯลฯ เจ้าหน้าที่ปกครองทุกฝ่ายอาจจะต้องร่วมมือกัน นายอำเภออาจจะกระจายงานออกในหมู่ข้าราชการทุกคนให้กระทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเฉพาะตัว การแบ่งงานอย่างนี้ไม่ว่าในยามปกติ หรือรบต่อน ถ้าหัวหน้างานจะทำแผนผังไว้ก็จะสะดวกแก่การบริหารงาน โดยไม่ต้องนั่งเบ็ดกระดาศคำสั่งครั้งละหลาย ๆ แผ่น

(๔) แผนผังแสดงความเคลื่อนไหวของงาน (Process or Work Flow Charts) โดยปกติงานทุกชนิดจะต้องตั้งต้นจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แล้วไปยุติที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ระยะเวลาของงานก็จะเคลื่อนไหวเกี่ยวเนื่องกันไปเป็น Process ถ้าหัวหน้าจะเขียนแผนผังแสดงความเคลื่อนไหวของงาน ตั้งแต่พนักงานผู้น้อยจนถึงหัวหน้า หัวหน้าซึ่งแล้วก็จะต้องตั้งต่อไปจนถึงผู้น้อย ฯลฯ ดังนี้ หัวหน้าก็จะสะดวกใจในการติดตามผลของงานและจะทราบได้ทันทีว่างานไปติดอยู่ที่ใครเพราะเหตุใด

(๕) แผนผังแสดงสถานที่ทำการ (Space & Physical Layout) แผนผังแสดงว่าห้องทำงานของกองใด แผนกใด อยู่ที่ใดภายในกรม ๆ หนึ่ง หรือผังแสดงว่ากรมใดอยู่ที่ใดในกระทรวงหนึ่ง ๆ ตลอดจนแผนผังในที่ทำกรว่า เจ้าหน้าที่คนใดอยู่ตรงไหนนั้น ย่อมจะทำให้หัวหน้าเกิดความคิดในการที่จะสั่งงานหรือสั่งเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะ และสะดวกในการที่จะติดต่อสั่งงาน หรือสะดวกที่ราษฎรจะมาติดต่อ หัวหน้าจะต้องใส่ใจเกี่ยวกับอนามัยของผู้ร่วมงานทุกคนให้ได้รับแสงสว่างพอ ให้อากาศระบายลมพอ ฯลฯ แผนผังนี้จะช่วยได้มาก

แผนผังทั้งห้าแผนผังไม่ว่าหัวหน้างานจะเป็นข้าราชการชั้นรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี หัวหน้ากอง หัวหน้าแผนก ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ฯลฯ ถ้าจัดทำขึ้นจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญมาก

๖) องค์การบริหารส่วนกลาง

องค์การบริหารงานส่วนกลางนั้น หมายถึงกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่นครหลวง เช่นในกรุงเทพ ฯ หรือจะมองอีกแง่หนึ่งก็หมายถึงราชการส่วนกลางอันเป็นส่วนศูนย์กลางของอำนาจอธิปไตยทั้งหมดซึ่งตามปกติก็รวมอยู่ที่นครหลวง แบ่งส่วนออกไปก็เป็นจังหวัด อำเภอ และตำบล

(๑) โครงทั่วไป โครงทั่วไปของการบริหารราชการย่อมมีลักษณะเป็นรูปบีระมิด
 ดังกล่าวแล้ว รูปบีระมิดนั้นนักรัฐศาสตร์บางคนเขียนภาพเขาออกดง ▽ กล่าวคือ ถ้าคิดถึง
 พลเมืองทั้งประเทศ ก็ต้องหมายความว่าราษฎรส่วนมากอยู่ข้างบนอันเป็นฐานของบีระมิด ที่
 เรียวลงไปเรื่อย ๆ นั้น หมายถึงราษฎรที่มีฐานะดีในทางการอาชีพ หรือตำแหน่งหน้าที่ราษฎร
 ทั้งหมดเหล่านี้จะเลือกผู้แทน และในที่สุดก็มาดำรงหัวหน้าในการบริหาร (Chief Executive)
 ซึ่งประเทศในระบบประธานาธิบดีอย่างอเมริกา ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้าใหญ่ ถ้าใน
 ประเทศระบบรัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีก็เป็นหัวหน้าใหญ่ทางบริหาร โดย
 มกษกฤษฎีหรือประธานาธิบดีเป็นหัวหน้าทางพิธีการ (Ceremonial Head)

กระทรวงทบวงกรมและกองกึ่งเข้าลักษณะทำนองเดียวกัน การแบ่งเป็นเมืองหลวง มี
 จังหวัดต่าง ๆ มีอำเภอต่าง ๆ มีตำบลต่าง ๆ และมีหมู่บ้านต่าง ๆ ก็เขียนเป็นรูปบีระมิดได้
 ในทำนองเดียวกันนี้ และที่เขียนเขาฐานบนบน ยอดอยู่ข้างบน ก็เพื่อให้เป็นไปตามแนวปรัชญา
 ของประชาธิปไตย ซึ่งถือว่ารัฐบาลเป็นของราษฎร โดยราษฎร และเพื่อราษฎรตามคติ
 ของอัมบราซีนิคคอดัน นั้นเอง

(๒) หัวหน้าบริหาร (Executive) หัวหน้าทางบริหารนั้นอาจจะหมายถึงหัวหน้าแผนก,
 หัวหน้ากอง, อธิบดี, ปลัดกระทรวง หรือรัฐมนตรีก็ได้ แต่หัวหน้าใหญ่คือนายกรัฐมนตรี
 เขาเรียกว่า Chief Executive หัวหน้าบริหารนั้นในบางแห่งจะเรียกว่า Leader บ้าง Manager
 บ้าง Director บ้าง ฯลฯ ในภูมิภาค หัวหน้าบริหารอาจจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับ
 จังหวัด, นายอำเภอสำหรับอำเภอ, กำนันสำหรับตำบล, ผู้ใหญ่บ้านสำหรับหมู่บ้าน

หัวหน้าบริหารเป็นจุดสำคัญของวิชา O & M เพราะการที่จะทำงานให้ได้ผลดีจริง ๆ
 แก่องค์กรนั้น ย่อมต้องอาศัยหัวหน้าบริหาร ถ้าหัวหน้าเข้าใจหลักการในวิชานี้ดีและสามารถ
 นำไปใช้ให้เกิดผลได้ ประสิทธิภาพของงานก็จะดีขึ้น วิชาเกี่ยวกับการเป็นหัวหน้านี้ในขณะนี้
 มีผู้สนใจกันมาก ในสหรัฐอเมริกา มีผู้เขียนตำราเกี่ยวกับ Leader, Leadership, Executive
 Leadership, Management, etc. เป็นจำนวนมาก ในประเทศไทยก็มีการสอนวิชาประมุขศาสตร์
 (The Art of Leadership) ในโรงเรียนระดับอุดมศึกษารวด แต่คำว่า Leader ในประเทศ
 แผลงการเช่น รัสเซียหรือเยอรมันนั้นมักมีอีกเดือ และอีกคำคือ ลีเดอร์ กับคำว่า Leader ใน

ประเทศประชาธิปไตยชนชั้นจะทำหน้าที่เหมือนกัน แต่วิธีการ (Technique) ในการดำเนินงาน จะแตกต่างกันมาก ทั้งนิยมเกี่ยวกับระบบความเชื่อ (Myth System) ของแต่ละรัฐเป็นสำคัญ

(๓) กระจ่าง, ทบวง, กลม, กอ, แฉก การแบ่งแยกเช่นนี้ คำอธิบายก็ไม่มีอะไร นอกจากจะขอชี้ให้เห็นว่า การแบ่งเช่นนี้เป็นกรแบ่งตามหลัก Division of Labor ความจริงถ้าว่าตามวิธีการแบ่งงานตามหลักวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์แล้ว มีวิธีแบ่งได้โดยถือหลักการดังนี้:-

- (ก) แบ่งตามความมุ่งหมาย (Purpose)
- (ข) แบ่งตามความเกี่ยวเนื่องของงาน (Process)
- (ค) แบ่งตามลักษณะของผู้มาติดต่อ (Clientele)
- (ง) แบ่งตามเนื้อที่ของการบริหาร (Area)
- (จ) แบ่งตามเวลา (Time)

การแบ่งโดยอาศัยมาตรฐานต่าง ๆ กันนั้น กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวคิดสำหรับผู้ดำริจะแบ่ง กรม กอ และแผนก ของราชการด้วย จะขออธิบายเฉพาะการแบ่งตาม ข้อ ก. ง. และ จ. ดังนี้

การแบ่งตามลักษณะของผู้มาติดต่อ (Clientele) คือเช่น การตั้งโรงเรียนอนุบาล องค์การที่ดูแลโรงเรียนอนุบาลย่อมจะต้องจัดที่เรียน, ที่นอนของเด็ก, เรื่องอาหาร, และ ตำราเรียนไปรษณีย์อื่น ๆ สำหรับเด็กตลอดหมด ไม่ใช่แต่จัดเฉพาะจะอำนวยความสะดวกในการสอนอย่างเดียว

การแบ่งตามเนื้อที่ของการบริหาร นั้นมีตัวอย่างเช่น สถานที่ตั้งประจำองค์ กับ สถานที่สำรวจท้องถิ่น ควรจะจัดให้อยู่ใกล้หรือมีการติดต่อกันใกล้เคียงที่สุด และควรจะมี องค์การร่วมระหว่างสองฝ่าย ถ้าเป็นองค์การนอกแบบก็ควรต้องให้มีการติดต่อกันเป็นอย่างดีที่สุด (Effective Communication) ซึ่งจะทำงานมีประสิทธิภาพดีมาก

การแบ่งตามเวลา นั้นหมายถึงการจัดเวรยามตามเวลา ถึงแม้จะไม่เข้าลักษณะการ แบ่งองค์การที่เดียว แต่ถือเอาเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานจะระดงถึงใหม่เมื่อมีกรณีเช่นเกิดขึ้น

(๔) แบบขององค์การ แบบขององค์การในรัฐบาลไทยกล่าวโดยสรุปก็มี ๓ แบบ
คือ:-

(ก) มีหัวหน้าคนเดียว (Single-Headed) เช่น อธิบดีมีคนเดียวใน ๓ กรม,
นายอำเภอมีคนเดียวใน ๓ อำเภอ

(ข) มีคณะบุคคลเป็นหัวหน้า (Board or Commission) เช่น คณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ฯลฯ

(ค) องค์การอิสระ เช่น องค์การสะพานปลา, องค์การศิลปากร, องค์การ
อ.จ.ต. ฯลฯ

(๕) บุคคลในองค์การ ควรแบ่งเป็นสามประเภท คือประเภทฝ่ายดำเนินงาน, ฝ่าย
ปรึกษา, ฝ่ายผู้ช่วย (Line, Staff, Auxiliary) ดังได้กล่าวในตอนต้น ๆ แล้ว ที่น่าคิดมากที่สุด
คือ ควรจะมี staff แยกเป็นอิสระต่างหากในทุก ๆ กรม ให้มีโอกาสได้ศึกษาและวิจัย
งาน เพื่อแก้ไขราชการให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ มีองค์การ O & M
เป็นที่ปรึกษาของหัวหน้าฝ่ายบริหาร การวิจัย (Research) นั้นมาถนัดมัน ถัดมาเป็นความ
จำเป็นอย่างยิ่ง, ผู้ที่จะทำงานนี้ได้ ต้องศึกษาวิชาสถิติพยากรณ์ประกอบด้วย

(๖) การปรับปรุงองค์การ (Reorganization) การปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม
นั้น เป็นสิ่งที่ต้องทำอยู่เป็นครั้งคราวเสมอ และเป็นหน้าที่ขององค์การ O & M ซึ่งจะต้อง
พยายามเสนอความเห็นแก่หัวหน้าใหญ่ฝ่ายบริหาร ทั้งนี้เขาถือว่าองค์การก็เช่นเดียวกันกับสังคม
ชีวิต ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เหมาะสมแก่สภาพของสิ่งแวดล้อมเพราะมนุษย์เราย่อมเปลี่ยนแปลง
ไปเรื่อย ๆ และทุก ๆ วัน (Dynamic Society)

ในสหรัฐอเมริกาได้มีการเปลี่ยนแปลงใหญ่ตามครั้งหลังจาก ค.ศ. ๑๙๓๒ เป็นต้นมา ทั้งนี้
ก็เพราะภาวะทางเศรษฐกิจ, ทางสังคม ของสหรัฐอเมริกาก้าวหน้าไปมาก ราษฎรเรียกร้อง
ความอนุเคราะห์จากรัฐบาลในเรื่องสวัสดิการมากขึ้นเป็นลำดับ ภัยแห่งเศรษฐกิจตกต่ำเมื่อ
ค.ศ. ๑๙๓๐ ซึ่งมีคนว่างงานกว่า ๑๓ ล้านคน ภัยแห่งมหาสงครามโลกครั้งที่สอง ความ
ต้องการในการศึกษา การคมนาคม การขนส่ง และสวัสดิการขยายตัวออกมากที่สุด สหรัฐ
จึงต้องสร้างถนนหลวงสำหรับให้รถยนต์ ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๖๕ ล้านคันวิ่งได้ทั่วประเทศ

ต้องขยายงานและเพิ่มเจ้าหน้าที่ขึ้นมาอีก ผิดกันติดกับสมัยประธานาธิบดีวอชิงตัน ซึ่งมีรัฐมนตรี
อยู่เพียง ๔ คนเท่านั้น

ในประเทศไทยมีการปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมครั้งใหญ่ ๆ ๓ ครั้ง ตั้งแต่สมัยกรุง
ศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน ครั้งแรก คือ การแบ่งเป็นเวียง วัง คลัง นา สมัยสมเด็จพระบรม
ไตรโลกนาถ ครั้งที่สองหลังจากสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงเสด็จประพาสยุโรป ได้เปลี่ยน
แปลงยกฐานะกิจการสำคัญ ๆ ขึ้นเป็นกระทรวง ครั้งถัดมา คือ สมัยเมื่อมีการปฏิวัติ พ.ศ.
๒๔๗๕ แล้ว ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ต่อจากนั้นมากมีการเปลี่ยนแปลงอีกหลายครั้ง แต่ไม่สำคัญนัก

(๗) องค์การบริหารส่วนภูมิภาค

(๑) การแบ่งตามภูมิศาสตร์ การแบ่งองค์การบริหารออกตามภูมิศาสตร์นั้น รัฐบาล
พึงคำนึงถึงหลักการขององค์การด้วย กล่าวคือ ควรพิจารณา ปัญหาเรื่องความสะดวก
ต่าง ๆ เกี่ยวกับสายการบังคับบัญชา, การติดต่อ, การขนส่ง, เอกภาพในการบังคับบัญชา,
ขอบเขตแห่งการบังคับบัญชา, การประสานงาน, ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ การ
ที่จะยกแผนกขึ้นมาแล้วแต่ตั้งแบ่งเขตนั้นย่อมไม่เป็นผลดีแก่งาน และไม่เป็นผลดีแก่ราษฎร ดัง
นั้นถ้าแบ่งอย่างไรให้กระทบกระเทือนแก่ราษฎรในเรื่องการทำมาหากินน้อยที่สุด ย่อมจะเป็น
การดี

ในบางจังหวัด พลเมืองจะเพิ่มขึ้นในบางอำเภอ บางตำบล อำเภอและตำบลนั้น ๆ
อาจจะมีการขนส่งและการคมนาคมติดต่อกับจังหวัดอื่นที่ไกลเคียงสะดวกกว่า ทางราชการอาจ
จำเป็นต้องแบ่งเขตจังหวัดใหม่เป็นครั้งคราว ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้งสองฝ่ายควรได้มีโอกาส
พิจารณาร่วมกันกับกระทรวงมหาดไทยในการแบ่งเขตใหม่นั้น และควรจะนำหลักการขององค์
การต่าง ๆ มาปรับใช้ดังกล่าวแล้ว โดยคำนึงถึงภาวะทางเศรษฐกิจของราษฎรเป็นดั่งอันดับสำคัญ
เพราะการแบ่งเขตท้องที่ใหม่แต่ละคราว ย่อมจะกระทบถึงภาวะเกี่ยวกับภาษีอากร, การผลิต,
การบริโภค ฯลฯ ของราษฎรด้วย

(ยังมีต่อ)

การสำรวจ—เครื่องมือชนิดหนึ่งของการปฏิบัติงาน

(แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ "Survey—As a Tool of Management")

โดย Mr. Murray R. Nathan - New York State Dept. of Health U.S.A.)

โดย..... มัทลี อหุมากราชชน
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์



คำนำ

คำว่า "การสำรวจ" ในด้านบริหารงานนี้ ผู้อ่านอาจจะนึกว่าศัพท์สมัยใหม่เกิดขึ้น ในสมัยที่ Public Administration กำลังคืบคลาน ความจริงหาเป็นอย่างนั้นไม่ การสำรวจในด้านบริหารงานนี้มีมานานแล้ว พร้อม ๆ กับการตั้งองค์การต่าง ๆ และการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป คนทำงานทุกคน เวลาปฏิบัติงานมักจะสังเกตการกระทำของเพื่อนร่วมงานของตนเอง และของคนที่อยู่ในความบังคับบัญชาว่า เขาปฏิบัติงานกันอย่างไร งานนั้นได้ผลมากน้อยแค่ไหน ดีหรือเลวเพียงใด แล้วยังเสาะแสวงหาวิธีแก้ไข ถ้าเห็นว่า การปฏิบัติกัน ๆ ยังไม่ดี และไม่ได้ผลเพียงพอ การสังเกตการณ์และการเสาะแสวงหาวิธีที่ดีขึ้นนี้ ทุกคนในวงการทำงานปฏิบัติโดยไม่รู้ตัวว่า สิ่งที่กำลังทำอยู่นั้นก็คือ การสำรวจในการบริหารงานนั่นเอง แต่เป็นการกระทำที่ไม่เป็นทางการ และไม่มีระเบียบแบบแผน ข้าพเจ้าเห็นว่า องค์การและการทำงาน ตลอดจนคนงานทุกคนนั้นไม่ได้อยู่นิ่งเฉย แต่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ด้วยเหตุนี้ การสำรวจจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่ทุกคน เพื่อคอยแก้ไขให้กิจการและวิธีทำงานของตนทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ และได้ผลเป็นที่พอใจของทุกคน จึงเห็นสมควรที่จะนำการสำรวจซึ่งเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งของการปฏิบัติงานมาทดลองให้ท่านผู้สนใจในการจัดองค์การและการปฏิบัติงานทราบว่าการสังเกตและการวิธีปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขให้งานดีขึ้น โดยมีวิธีการและแบบแผนนั้นเป็นอย่างไร.



ความสำคัญของการสำรวจ

ในปัจจุบันนี้ กิจการต่าง ๆ ของรัฐมีเพิ่มขึ้นและยุ่งยากมากขึ้นเกินกำลังของบุคคลคนเดียวจะทำสำเร็จได้ด้วยดี จำนวนของบุคลากรที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ หรือการขยายงานไปของกิจการต่าง ๆ ที่มอยุ่เรื่อย ๆ นั้น แสดงให้เห็นว่าการแบ่งงานกันทำเป็นของจำเป็นมากขึ้นทุกที ด้วยเหตุนี้ การมอบหมายงาน (delegation) การกระจายอำนาจ (decentralization) และการชำนาญการ (specialization) จึงเกิดขึ้น หน้าที่ของผู้บริหารงานจึงยุ่งยากมากขึ้นเหมือนเงาตามตัว เพราะต้องมีหน้าที่ชักโยงงานทุกชนิดให้ประสานกันเพื่อบรรลุจุดหมายขององค์การ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งการชักโยงบุคคลในองค์กร เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีอุปนิสัยใจคอแตกต่างกัน ตลอดจน
จนปัญหาและความสัมพันธ์ต่อกัน

ถึงแม้ว่าจะได้เขียนจุดประสงค์และรายการต่าง ๆ ขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร มีด้านงาน
และแผนงานที่ดำเนินการอยู่แล้วก็ตาม งานของฝ่ายปฏิบัติงานไม่ได้ยุติแค่เพียงเท่านั้น แต่ยังคง
เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้โดยกรณี เช่น

๑. มีกฎหมายใหม่
๒. การกีดกันความต้องการของสถานการณ์และเวลาก่อให้เกิดรายการใหม่ ๆ ขึ้น
๓. เกิดมีรายการบางอย่างซึ่งลำดับ
๔. การคั่งบประมาณ
๕. การเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายของรายการ
๖. ไม่สามารถที่จะปฏิบัติงานเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นในวงงานได้

เพื่อที่จะแก้ปัญหาด้าน ฝ่ายปฏิบัติงานที่มีสายตาไกล จึงต้องการเครื่องมือมาช่วย
วิเคราะห์และแก้ไข เครื่องมือนักคือ " การสำรวจ " นั่นเอง

การสำรวจ คือ การตรวจสอบและการวิเคราะห์อย่างมีระบบ ของกิจการ หน้าที่ และ
หรือรายการต่าง ๆ (procedures) เพื่อค้นหาปัญหาที่ยากและข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนหา
สาเหตุที่เกิดขึ้นปัญหาเหล่านั้น รวมทั้งหาวิธีแก้ไขด้วย

ชนิดของการสำรวจ

การสำรวจนั้นมีหลายชนิดด้วยกัน ฝ่ายปฏิบัติงานจะใช้ชนิดใดก็ได้ แต่ว่าความเหมาะสม
ตามลักษณะของปัญหานั้น ๆ

๑. การสำรวจขั้นต้น (Reconnaissance Survey) ส่วนมากการสำรวจชนิดนี้ใช้ในการ
ค้นหาปัญหาที่ยากที่ต้องการแก้ไข วางกำหนดว่าจะสำรวจมากน้อยเพียงใด และพัฒนาการ
ดำเนินงานในการสำรวจขั้นต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้นักวิเคราะห์ปฏิบัติงานรู้จักคุ้นเคยกับ
องค์กร และหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรด้วย

๒. การสำรวจการปฏิบัติงาน (The operation audit) การสำรวจนี้ใช้เป็นครั้งคราวเพื่อตรวจรายการต่างๆ (procedures) ที่มีอยู่ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรายการนั้นๆ ทำงานได้ผลและมีผลประโยชน์หรือไม่

๓. การสำรวจทั่วไป (general survey) การสำรวจชนิดนี้ใช้เมื่อต้องการวิเคราะห์นโยบายทั้งหมด รูปลักษณะขององค์การ การควบคุมงาน การบรรจุคน รายการ (procedure) และรวมตลอดจนถึงการวางโต๊ะเก้าอี้ในที่ทำงาน การสำรวจชนิดนี้ไม่ค่อยได้ใช้มากนัก เพราะกว้างเกินไป

๔. การสำรวจหน้าที่หรือองค์การ (Functional or Organizational Survey) ใช้เมื่อตรวจสอบปัญหาเกี่ยวกับองค์การต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับกฎวางและมอบหมายหน้าที่และการแบ่งความรับผิดชอบในองค์การ

๕. การสำรวจรายการ (Procedure Survey) ใช้เพื่อตรวจสอบรายการ (procedure) หรือกระบวนการงาน (process) ที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการนี้ไม่ค่อยร้ายแรง เหมือนกับการเปลี่ยนแปลงองค์การ ดังนั้นจึงเป็นของง่ายที่จะนำมาใช้

นอกจากนี้ยังมีการสำรวจชนิดอื่น ๆ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นการสำรวจชนิดพิเศษได้ เช่น การสำรวจการใช้แรงงาน (Manpower Utilization Survey) การสำรวจตำแหน่งหน้าที่ (Positions Classification survey) การสำรวจการติดต่อ (Communication survey) และการสำรวจการใช้เครื่องจักร

การสำรวจต่างๆ นี้โดยมากมักจะแยกกันไม่ค่อยออก ผู้ทำการสำรวจจะใช้วิธีใดวิธีเดียวไม่ค่อยได้ ส่วนมากมักจะใช้รวมกันไปหลายวิธี เช่นการสำรวจองค์การ และการสำรวจรายการ (procedure) เพราะการเปลี่ยนแปลงทางองค์การมักจะกระทบกระเทือนถึงการเปลี่ยนแปลงรายการ (procedure) ด้วย

เทคนิคเบื้องต้นในการวางแผนการทำงานการสำรวจนี้ใช้ได้กับการสำรวจทุกชนิด แต่ไม่ได้หมายความว่าวิธีการสำรวจทุกชนิดมีลักษณะเหมือนกันหมด ข้อแตกต่างขึ้นอยู่กับจุดหมายของการสำรวจวิธีและเทคนิคที่จะใช้ ด้วยเหตุนี้จึงควรเลือกชนิดของการสำรวจตามปัญหาหรือข้อบกพร่องที่กำลังสำรวจ

(ต่อฉบับหน้า)

เรื่องของผู้บังคับบัญชา

โดย นายแพทย์ประสพ รัตนากว, พ.บ.
แพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประสาท พญาไท



ตอนที่ ๒

ในตอนแรกได้กล่าวถึงว่า ผู้บังคับบัญชากับลูกน้องนั้นผมเอง
นำคิดเกี่ยวกับเรื่องหนุ่ม ๆ แก่ ๆ อยู่เสมอ จึงน่าจะลองเล่าความ
กันดูเป็นอันดับแรก

ต่อมาผมได้นอนตรองดูแล้ว เห็นว่าถ้าจะร้ายยาวคุณสมบัติ
ของผู้บังคับบัญชาที่ละข้อ เช่นว่า ต้องไม่โกง ต้องไม่พูดปด
ต้องมีความซื่อตรง อะไรเหล่านั้น ก็ไม่ต่างไปกว่าที่เขาว่ากันว่า
“คาบอดได้แวน” ซึ่งคงจะมีผลแต่เพียงว่าช่วยให้หนังสือหนา
ขึ้นบ้าง แต่ว่าจะมีวอดนอนให้เข้าใจทำไมเล่า ดังนั้นผมจึงได้จัด
กองบันทึกเก่ามาเกลาใหม่ เพื่อเตือนใจผู้บังคับบัญชาทั้งหลาย
ตามแนวน.....

ในเรื่องของ

“ผู้ใหญ่จอม”

บ้างก็ชอบเข้าบ้างก็ชอบเห็น ตามวิธีทั้ง ต่างฝูงต่างก็มาหน้าไปรุ่งบ้าง ดูคอกบ้าง
ฝูงนกตกก็มีนายฝูง ฝูงตัวฝูงควายก็มีเจ้าฝูง ต่างก็มี ผู้นำ ไปสู่ทางแห่งความสุขของตนทั้งนั้น
ภายหลังที่ได้ทราบคร่าวคร่าครายมากกับการตกไขงานบ้าง หรือหาอาหารได้ที่ยังบ้างตลอดวัน
แต่ไกลดิมโนนัยยังมีอกฝูงหนึ่งซึ่งเป็นฝูงที่แปลกกว่าฝูงอื่น เพราะสัตว์รวมไม่เหมือนกัน หน้าตา
ก็ไม่เหมือนกัน เดินเห็นก็กระกระระกระ และที่แปลกที่สุดก็คือ เป็นฝูงที่พูดได้ส่งเสียงออก
มาได้แปลก ๆ ภายในฝูงนั้นถั่งแม่ไม่ใคร่เร็วแต่ก็ดูเหมือนหางเสือ เพราะมีเสียงขนาบที่ไรทุก

ราผ่านไป เราจะได้ยินเสียงอันน่าปลื้มใจ “รถจอดคลองลุมพินี่ถึงแล้วครับ” และท่ามกลาง
แดดกล้า ทั้งทุ่งแควกระแหว่งไกลโชน คือ ช่วงชัยของแม่ก็มช่วยอย่างไม่มปัญหา เพราะ
ผลกรรมของแก

มาก่อน-ไปก่อน

เมื่อรถดีชาวคนมที่มาสองคนได้แวะที่หมู่บ้านนี้ ทุกคนก็ใจที่จะได้รู้หนึ่งและได้รับแจก
ยาปราบตั้มปราบโตได้พุ่งตามเคย ลูกเด็กเล็กแดงห้อมล้อมกันซุกมุน แคแต่ทุกคนก็ค่อย
ย่องหายไป เพราะมันกลายเป็นรถปลุกผีไปเสียฉิบ เสียงยายแก่คนหนึ่งพ่นาหามากพรวด

“เกิดมาไม่เคยพบเคยเห็นคนดี ๆ จะมาปลุกผีให้ตาย ถ้าจะมีกับฉันดะก็พอทูดหัวเขา
ผีในท้องมาปลุกเลยก็ได้จะนาย ”

และแล้วแทบทุกคนก็บ้ายหน้าไปยังบ้านลุงอิม ผู้ให้ความปลาดใจแก่เพื่อนตามเคยว่า
“อิมมาก่อนก็ ไปก่อน” พร้อมกับถลกแขนไปรับการปลุกผีเป็นการนำ จนมีผู้ตามจน
ปลุกกันแทบไม่ทัน ทั้ง ๆ ที่ไม่วายสงสัยว่า ลุงอิมแกว่าอะไรของแก “มาก่อนก็ไปก่อน”
เกิดมาก่อนจะตายก่อนอย่างนั้นหรือ ? หรือว่าแกเคยมาก่อนจึงไปก่อน แต่อะไรก็ไม่สำคัญเท่า
ที่ว่า แกมาอยู่ถนก่อน แกจึงเป็นผู้นำให้เพื่อนบ้านไปสู่ความปลอดภัยและหนักเป็นอีกเหตุ
หนึ่งที่เขาเรียกแกว่า “ผู้ใหญ่อิม”

พระเดช-พระคุณ

ทางจากวัดยี่เกไกลตัดตากับหมู่บ้านของลุงอิม ใช้ว่าจะเป็นที่ทางชุกรักษิตาร หรือไม่มี
ทางเขาเดี่ยว แต่เป็นทางคันทา ซึ่งเจ้าของนาต่างก็ถนดให้แกกันเดะกัน คำวณโชนมัยเก
ก็เมื่อนอนมใจได้ว่า ทางนั้นมิใช่ทางเปลี่ยว เพราะหนุ่มสาวชาวบ้านคดองลุงอิมต่างก็ทะยอย
คามกันไปเป็นหมู่ ๆ แต่ฝนตกวันหนึ่งช่างชวนให้เกิดทางเปลี่ยวชวนความคันทาเดะกัน ก็เพราะเจ้า
รอกผู้เป็นผู้นำแถวลุดหลานได้กระ โทคชนสุดตัว เมื่อมาถึงวงทาง พร้อมกับบับชาคด้วย
ความเจ็บปวดครวดราว ไฟฉายดวงเดียวในกุ่มนหนักส่องแสง เห็นแม่เขยชคเงินของสัดวร้าย
เจ้ารอกก็ถูกนำตัวมายังลุงอิม ซึ่งเป็นหมอประจำคำบดอยู่ในตัว

ภาพตรงหน้าของทุก ๆ คน ทำให้ตกตึงงงงันหมด เพราะเพิ่งเคยเห็นคนกินเลือด
 คนกันเกราวัน คือ ลุงอ้อมกับหน้าตาดูโหดที่เป็นพิษของคนเจ็บออกเท่าที่แก้มแรงจะคิด จน
 คนดูและคนถูกคิดหน้าซัดเขมือไปทั้งคู่ แต่ทว่ารุ่งขึ้นเจ้ารอดก็ยิ้ม ลุงอ้อมก็ยิ้ม เมื่อพิษ
 ได้สงบลงแล้ว ตั้งแต่นั้นมา เจ้ารอดผู้กำพร้ามาแต่เด็กก็พอ คือ ลุงอ้อมคนหนึ่ง แต่
 ลุงอ้อมไม่ใช่พ่อเจ้ารอดคนเดียวเพราะพ่ออะไรต่อมิอะไร เพื่อนเจ้ารอดหรือรุ่นเจ้ารอดก็มีพ่อใหม่
 “พ่ออ้อม” เช่นเดียวกัน ดังนั้นนอกจากหมอยา ลุงอ้อมก็ได้ตำแหน่งเป็นหมอคความด้วย เมื่อ
 เลือดหนุ่มดูทั้งได้นัดแรงผดปลกตึงกบมออาการเลือดตกยางออก เพราะ “พระเดช-พระคุณ”
 เท่านั้นเอง คำตักตักขี้ของลุงอ้อม จึงยังย่นคำตักขี้ของจน คำตักของลุงอ้อมจึงมีแต่ขอ
 คอกไม้บูชาไว้โดยปราศจากไข่น้ำ

คำไหน-คำนั้น

ฤดูกาลก็คงเป็นฤดูกาลอยู่เช่นนั้น นับตั้งแต่ลุงอ้อมมีความมา คือ หน้าร้อนไม่ใช่ว่าไม่
 มีฝน หน้าฝนไม่ใช่ว่าไม่มีแดด ดังนั้นเช้าวันหนึ่งจึงมีเสียงตะโกนแข่งฝนออกมาจากห้องใน
 “เจ้ารอด เจ้ารอด เจ้าเอามาเตรียมไว้ให้ชาติด้วย ข้าจะไปช่วยงานเจ้าสุชเขา
 แต่งลูก”

แทบจะไม่ทันหันเสียง คุณบ้ายู่ในครัวก็วิ่งออกมานอกชาน
 “ลุงจ๋า ฝนตกฟ้าร้องอย่างนี้ไว้เย็น ๆ ค่อยไป เชื้อฉนบ้างซี”

แต่แล้วก็ไม่มีการจะตัดทานอะไรได้ ล้อหมอกคู่ชู้พักคงคอบต่อไปตามทางสูง ๆ ต่ำ ๆ ลื่น
 แล่นลื่นไม่หยุดยั้ง

ทิดสุชกำลังร้อนใจ เพราะผู้ใหญ่อ้อมยังไม่มา แต่เด็กเล็กหน้าตาดี ๆ ต่างเดินวิ่งเต้นกา
 ที่เห็นม้าฝานโดดเดี่ยวมาพร้อมกับลุงอ้อมมอมแมม ยิ่งใกล้เข้ามายิ่งตื่นเต้น เพราะพอลงจากม้า
 ลุงอ้อมก็เป็นท่อนไม้ไปเสียแล้ว ทิดสุชต้องเข้ามั่วร่างอันถลอกปอกเปิกชันเรือน เจ้ารอดได้
 แดบพม ตามหลัง

“แกว่าของแกคำไหนก็คำนั้น ดินพังกห้ามไม่ให้แกรักษาคำพูดรักษาสัตย์ไม่ได้” แหะ
 ก็ด้วยเหตุนี้ใคร ๆ ก็เรียกลุงอ้อมว่า “ผู้ใหญ่อ้อม”

ล้มหัว-จมท้าย

“ยายมันขงฉวยชนะถูชนะ ขอให้ล้มหัวจมท้ายกันจนถ้อยไม่เหยียดของกะบของยอค เพชรเขี้ยวอะ ลูกเอ๋ย”

ลูกบ้านชาวดอกของลุงอ้อม ได้ยินประโยคนี้แทบทุกคร้งเรื่อย เพราะว่ามีใครแต่งใคร บ้าน โทนก็มาไหว้ลุงอ้อมขอค้ำชอพรทงหน แต่เจ้ารอดผู้หนึ่งไม่พ่นพรลุงอ้อมตั้งว่ามา ก็อดจะนึก กนองไม่ได้

“เอ แล้วพ่อจะล้มหัวจมท้ายกะใครบ้างละ ?”

“เจ้ารอดเอ๋ย เองมันยังไม่สั่นก้นนานม ข้าก็ล้มหัวจมท้ายกับพวกเองนะแหละ ทุกซดซดก็อยู่ด้วยกันทุกจทุกจวัน จริงใหม่ทิดซด ?”

เห็นทิดซดขยั้งงแตะเจ้ารอดขยั้งงเยียบอยู่ ผู้ใหญ่อ้อมจึงหันไปไซตะเกียงให้สว่างขึ้น คว่า แฉ่นส่องให้เข้าที่ แฉ่นฉากหนึ่งสอปกเหล็อง ๆ มาตรงหน้าพดางตากคอเจ้ารอดมาเป็นพยาม

“เองดูให้เห็นกับตา พ่อซดด้วย ดูนี่ เจ้าเมืองชดอแกว่าของแกถูกใหม่พวกเอง คชยฟัง.....”

“ตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่งคิดแผ่นดิน โยกย้ายไปไหนไม่ได้ต้องล้มหัวจม ท้ายกับราชฎรจริง ๆ ไม่ว่าจะไผยามทุกซหรือซด ไม่เหมือนตำแหน่งปลัดอำเภอ นายอำเภอ คอยเหตุนจต้องตั้งใจทำงานเขาซอ เพราะเป็นการบำรุงบ้านของตนเอง ถ้าทำคักไครับฉาร สรรเสริญเยินยอตลอดชีวิต ถ้าทำซดก็ไม่วะหตบดเขาหน้าไปไฉน ต้องตราหน้าให้เขา นิินทาจนตาย.....” ก็แหละไมไร เพราะลุงอ้อมได้ล้มหัวจมท้ายกับราชฎรจริง ๆ แก่งเป็น พ่อเขาตลอดท่ง และเป็น “ผู้ใหญ่อ้อม” มาคั่งแต่หนุ่ม

โลกนี้-โลกหน้า

ทุก ๆ วันพระ แม่เจ้ารอดจอมแก่นซงมักจะอยู่รับค้ำตามพุ่มเซ็ม ก็โดยนเดียงทักุหนุ ของชาวดอกของลุงอ้อม กังวาดชอกมาจากโบสถ์

“มะยังกันเค วิ่ง วิ่ง ดักชนะ ภายะ คัดระระเน อัฐูระคีถายาจาอะ...”

ลุงอ้อมไม่แต่เพียงเป็นพ่อบ้านไผ่านนี้ แกยังเป็นผู้นำในทางเข้าวัดเข้าวาด้วย เพราะ ลุงอ้อมเชื่อว่า ทางที่จะให้คนดีได้คคช การรู้จักค้ำคั่งเพียงสัก ๕ ซอ และกัพระธรรม

นี่เองที่ส่งเสริมให้ลุงอิมเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงของชาวบ้านย่านคลองสูงอิม เพราะแกมีความเป็น
 ขรรคมไม่เกรงหัวไม้ เป็นผู้ทำในทางทำชอบ รู้จักรักษาตัวดี มีความเมตตากรุณาเปรียบ
 พร้อมไปด้วยความซื่อสัตย์ บำเพ็ญคนเป็นท่ง เป็นประโยชน์ต่อลูกบ้านโดยสมบูรณ์ตั้งนั้น
 เอง ก็ทำให้ทิศสุดซอคนินทาไม่ได้

“ผู้ใหญ่อิมนั้นแกอิมสมชื่อ ร่างกายสมบูรณ์ หน้าตาดีอิมเอิบ อิมด้วยอายุด้วยวัย อิม
 ทั้งตัวทั้งใจ ดีเด่นดี.....”

ทิศสุดซอพูดได้เท่านั้นแล้วกลับตายกมื่อท่วมหัว ทำให้เจ้ารอดทนทุกข์ทรมานอยู่ไม่ได้ คอค
 เข้าม่าดกิด

“น้าอริฐานอะไรก็ไม่รู้อีกแล้ว”

“เออ ข้าอริฐานให้พวกเองนั่นแหละ บอกว่าให้ลุงอิมแกจงเป็นสุขอายุอยู่ ๓๐๐ ปี
 ๓๐๐๐ ปี เพราะเองพวกข้าจะได้อยู่เย็นเป็นสุขชั่วลูกชั่วหลาน แล้วแกจะได้เป็นหัวเรี่ยวหัว
 แรงสร้างบ้านสร้างเมืองเราให้ดี ๆ ขึ้นไปอีก”

เจ้ารอดอดรันทนไม่ได้ก็ตะโกนขึ้นดัง ๆ “นั่นซิ น้า ฉันว่าอย่าไปนึก
 มันเลยเรื่องโลกหน้า โลกนี้ก็มิเวลาถมไปที่จะสร้างชาติให้มีคนเป็นผู้ใหญ่อย่าง
 “ผู้ใหญ่อิม” ของเรานี้ก็พอดมไปแล้ว”



ปัญหาและทางปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดย . . . ประวิทย์ ฅ นคร อ.บ.

หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.



อธิบายกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๔๘๘) หลายประการคือ

ก. แก้หลักการใหญ่

๑. ให้ผู้ลาอุปสมบทเนื่องในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ ซึ่งลาเกิน ๑๒๐ วัน ไม่ต้องห้ามเลื่อนเงินเดือน คือตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ลาอุปสมบทที่ไม่ขาดหลักเกณฑ์สำหรับการเลื่อนเงินเดือน มีกำหนดเวลาให้เพียง ๑๒๐ วัน แต่ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ถ้าลาอุปสมบทโดยได้รับเงินเดือนตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลา ฯ จะเป็นเวลาที่พ้นกำหนดหลักเกณฑ์เลื่อนเงินเดือน ผู้ลาอุปสมบทในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษซึ่งลาเกิน ๑๒๐ วัน จึงไม่ขาดหลักเกณฑ์เลื่อนเงินเดือน [ดูข้อ ๓ (๖) (ก)]

๒. ไม่ให้เลื่อนเงินเดือนสำหรับผู้ที่อยู่ระหว่างถูกลงโทษตัดเงินเดือน หรือผู้ที่ถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือนมายังไม่ครบ ๖ เดือน [ดูข้อ ๓ (๘)] อันที่จริงผู้ถูกลงโทษทางวินัยต้องห้ามไม่ให้เลื่อนเงินเดือนตามข้อ ๓ (๘) วรรคต้นอยู่แล้ว แต่โดยที่ข้อห้ามนั้นมีข้อยกเว้นไว้ว่า "เว้นแต่ข้าราชการผู้นั้นได้ถูกงดเงินเดือน เพราะถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างสอบสวน หรือถูกฟ้องในคดีอาญาในกรณีนั้นมาแล้ว" กรณีจึงอาจเกิดขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น

ก. นาย ก. ถูกสอบสวนหรือถูกฟ้องในคดีอาญาใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ยังไม่เสร็จ จึงถูกตัดเงินเดือนเดือนในชั้น การสอบสวนเสร็จในเดือนมกราคม ๒๕๐๓ ถูกตั้งโทษตัดเงินเดือน ๓๐ % ๓ เดือน ในเดือนมกราคม-มีนาคม ๒๕๐๓ นาย ก. ไม่ขาดหลักเกณฑ์สำหรับการเดือนเงินเดือนใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เพราะเขาขอยกเว้นที่ว่า "ถูกตัดเงินเดือน เพราะอยู่ในระหว่างสอบสวน (หรือถูกฟ้องในคดีอาญา) ในกรณีนั้นมาแล้ว" แต่จะเดือนเงินเดือน นาย ก. ย้อนไปถึงมกราคม ๒๕๐๓ ไม่ได้ จะเดือนได้ก็ต่อเมื่อพ้นโทษตัดเงินเดือนแล้ว คือตั้งแต่เมษายน ๒๕๐๓

ข. นาย ข. ถูกตั้งโทษตัดเงินเดือน ๓๐ % ๘ เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๐๐-มกราคม ๒๕๐๓ ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ นาย ข. ถูกตัดเงินเดือน เพราะถูกตั้งโทษในวันจะออกคำสั่งเงินเดือน นาย ข. ก็ไม่ขาดหลักเกณฑ์สำหรับการเดือนเงินเดือนใน พ.ศ. ๒๕๐๓ เพราะเขาขอยกเว้นที่ว่า "ถูกตัดเงินเดือนเพราะถูกตั้งโทษทางวินัยในกรณีนั้นมาแล้ว" แต่จะเดือนเงินเดือนนาย ข. ย้อนไปถึงมกราคม ๒๕๐๓ ไม่ได้ จะเดือนได้ก็ต่อเมื่อพ้นโทษตัดเงินเดือนแล้ว คือตั้งแต่กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

คำว่า "เดือนเงินเดือน" ตามข้อ ๓ (๘) แห่งกฎนี้ หมายความว่า การได้เดือนเงินเดือนจริง ๆ ไม่ใช่วันออกคำสั่ง เช่นตัวอย่าง ก. คำสั่งจะออกเมื่อไรก็ได้ แต่ต้องให้เดือนตั้งแต่เมษายน จะออกคำสั่งหลังเมษายนให้มอดเงินเดือนย้อนไปถึงมกราคมหาได้ไม่ ตามตัวอย่าง ข. ก็เช่นเดียวกัน คำสั่งจะออกก่อนกุมภาพันธ์หรือหลังกุมภาพันธ์ก็ได้ แต่ต้องให้เดือนตั้งแต่กุมภาพันธ์ ดังนั้นเจตนารมณ์แห่งกฎข้อนี้เพื่อไม่ให้ทรงตัดเงินเดือนทรงเดือนเงินเดือนในเวลาเดียวกัน เพราะมีฉันทน จะเป็นปัญหาที่ยากเมื่อตัดเงินเดือนไปตามอัตราเก่าแล้วภายหลังได้เดือนเงินเดือนย้อนหลังมาตั้งระหว่างตัดเงินเดือนนั้นด้วย จะต้องตัดเงินเดือนคนเบิกนั้นอย่างไรหรือไม่ เพื่อตัดปัญหาจึงได้ห้ามเดือนเงินเดือนในระหว่างที่ถูกตัดเงินเดือนเสียเลย

๓. ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งเดือนเงินเดือน พิจารณาสั่งเดือนเงินเดือนเดือนได้ ๒ ขัน โดยไม่ต้องขออนุมัติใคร ถ้าเกิน ๒ ขัน ให้ขออนุมัติรัฐมนตรีเจ้าสังกัดซึ่งจะอนุมัติให้เดือนคนก็ได้ (ทรงต่างกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๖ เดิม คือตามกฎหมายเดิมถ้าเดือน ๒ ขัน ต้องขออนุมัติรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ถ้าเดือนเกิน ๒ ขัน ต้องขออนุมัติ ก.พ. แต่ตามกฎหมายใหม่หรือบรรดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเดือน ๒ ขันได้เองภายในอำนาจ)

๔. การเดือนเงินเดือน ต้องเดือนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ของปีที่ได้เดือน (ตามข้อ ๘ แห่งกฎนี้ ซึ่งต่างกับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๖ เดิมซึ่งไม่บังคับให้ต้องเดือนตั้งแต่วันที่ ๑

มกราคม) ทั้งนี้ใช้หมายความว่า จะต้องออกคำสั่งในวันที่ ๓ มกราคม แต่หมายความว่า
ต้องเดือนให้ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ส่วนคำสั่งจะออกหลังจากนั้นเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องสั่งให้เดือน
ย้อนหลังไปถึงวันที่ ๓ มกราคม

การให้เดือนชนเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคมนี้ มีข้อยกเว้นสำหรับกรณีเดือนชนเงินเดือน
ให้ลูกจ้างโทษคดีเงินเดือน หรือลดชนเงินเดือนตามข้อ ๓ (๘) แห่งกฎ (ตั้งกล่าวไว้ใน ๒)
ซึ่งให้เดือนหลังจากพ้นโทษคดีเงินเดือนแล้ว หรือหลังจากลูกจ้างโทษลดชนเงินเดือนครบ ๖ เดือน
แล้ว ในกรณีเช่นนั้นไม่ต้องเดือนตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม

คำว่า "ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๓ (๘)" ตามข้อ ๗ แห่งกฎหมายความว่า กรณี
ตามข้อ ๓ (๘) ก็ปฏิบัติตามข้อ ๓ (๘) ถ้าไม่ใช่กรณีตามข้อ ๓ (๘) ก็ปฏิบัติตาม
ข้อ ๗ หรือพูดให้เข้าใจได้ง่าย ๆ ก็คือ การเดือนชนเงินเดือนต้องเดือนตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม
เว้นแต่การเดือนชนเงินเดือนของผู้ลูกจ้างโทษคดีเงินเดือน หรือลดชนเงินเดือนตามข้อ ๓ (๘)
ให้เดือนหลังจากพ้นโทษคดีเงินเดือน หรือหลังจากลดชนเงินเดือนครบ ๖ เดือนแล้ว

๕. ผู้ที่จะได้เดือนชนเงินเดือน ต้องรับราชการอยู่ในบังคับบัญชาของผู้มีอำนาจ
สั่งเดือนชนเงินเดือน (ข้อ ๗ แห่งกฎ) ถ้าออกจากราชการไปก่อนแล้ว จะสั่งเดือนเงิน
เดือนให้ไม่ได้

ตัวอย่าง ก.

นาย ก. รับราชการมาใน พ.ศ. ๒๕๐๐ เต็มปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็น
สมควรเดือนชนเงินเดือนให้ ๓ ชนแล้ว แต่ยังไม่ทันส่งเดือน นาย ก. ถูกเกณฑ์ไปรับราชการ
ทหารในเดือนเมษายน (การถูกเกณฑ์ไปรับราชการทหารต้องดาออกจากราชการพลเรือน)
คำสั่งเดือนชนเงินเดือนออกในเดือนพฤษภาคม ซึ่งให้เดือนย้อนไปถึงเดือนมกราคมเช่นนี้ จะสั่งให้
เดือนชนเงินเดือนนาย ก. ด้วยหาได้ไม่ เพราะในวันออกคำสั่ง นาย ก. ไม่ได้รับราชการอยู่ใน
บังคับบัญชาของผู้สั่งเดือนชนเงินเดือนแล้ว กรณีเช่นนี้ อาจมีผู้แย้งในหลักการว่า เมื่อปีที่แล้ว
เราทำความดีความชอบมาเต็มปี น่าจะเดือนเงินเดือนให้เขา เพื่อเมื่อกลับจากรับราชการทหาร
เขาจะได้บรรจุกดบในอัตราที่ใดเดือนชน ๒ ปัญหาได้มีการหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในชั้นร่างกฎ-
ก.พ. น.แดงเหมือนกัน และเห็นความสมเหตุสมผลภาพเป็นข้าราชการพลเรือนไปแล้ว ทางราชการ
พลเรือนไม่อาจที่จะสั่งอะไรเกี่ยวแก่สมณได้อีก เว้นแต่จะมกฎหมายให้สั่งได้เป็นพิเศษ อย่างเช่น
มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้เดือนชนเงินเดือน

ให้แก่ข้าราชการที่ตาย เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เช่นกรณีของมี
 กฎหมายเขียนไว้จึงจะทำได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับข้าราชการผู้ถูกเกณฑ์ไปรับราชการทหาร
 เมื่อพ้นจากราชการทหารแล้ว ก็มีทางที่จะบรรจุกลับเข้ารับราชการให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขณะ
 ที่ไปรับราชการทหาร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ออกตามมาตรา ๒๗
 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้อยู่แล้ว ดังนั้นแม้จะไม่ได้ตั้ง
 เงินเดือนให้ก่อนออกไปรับราชการทหาร ก็มีทางที่จะขอเข้ารับรรจุกลับภายหลังจากในอัตราเท่า
 ปรกติควรจะได้ เงินเดือนชนวนได้ ซึ่งก็ได้ผลเท่ากัน

ตัวอย่าง ข.

คำสั่งออกในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๓ ให้เดือนชนเงินเดือนให้นาย ข. ตั้งแต่
 วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๓ แต่ปรากฏว่านาย ข. ถึงแก่กรรมเสียแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน
 ๒๕๐๓ เช่นนี้ คำสั่งเดือนชนเงินเดือนให้นาย ข. ก็ไม่มีผลใช้บังคับ เพราะนาย ข. พ้นสภาพ
 การเป็นข้าราชการพลเรือนไปก่อนแล้ว ไม่ได้รับราชการอยู่ในบังคับบัญชาของผู้สั่งแล้ว

ตัวอย่าง ค.

คำสั่งกรมมหาดไทยออกวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๓ ให้เดือนชนเงินเดือนให้นาย ค.
 ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๓ แต่ปรากฏว่านาย ค. ได้โอนไปรับราชการกรมศุลกากรเสียแล้ว
 ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๓ เช่นนี้ คำสั่งเดือนชนเงินเดือนให้นาย ค. ก็ไม่มีผลใช้บังคับ
 กรณีเช่นกรมศุลกากรจะตั้งเดือนชนเงินเดือนให้นาย ค. ใหม่ก็ไม่ได้ เพราะกรมศุลกากรจะออก
 คำสั่งบังคับไปตั้งเมื่อครั้งนาย ค. อยู่ในสังกัดกรมมหาดไทยก็ทำไม่ได้ กรณีเช่นมติคณะรัฐ
 มন্ত্রীตาม น.ว. ๑๕/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๔๘๗ ว่าให้กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัด
 เดิมพิจารณาตั้งเดือนชนเงินเดือนให้แล้วเสร็จเสียก่อนโอน ถ้าเห็นว่าการพิจารณาของทบวงกรม
 จะล่าช้า ก็ให้ตั้งเดือนก่อนเฉพาะรายได้ หรือถ้ากรมที่จะรับโอนมีความจำเป็นจะต้องได้ตัว
 ข้าราชการผู้นั้นไปก่อน ก็ให้ยืมตัวไปก่อน เมื่อกรมเดิมตั้งเดือนชนเงินเดือนแล้วจึง
 ค่อยโอน

๖. ผู้อยู่ระหว่างถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัย หรือถูกฟ้องในคดีอาญา ซึ่งรอการ
 เดือนชนเงินเดือนไว้ ถ้ารอไว้ข้ามปี และเกินเงินเดือนชนไว้ตามระเบียบ (ตามมติ ค.ร.ม. ที่

พ.ว. ๑๕๖/๒๕๘๘ ต.ว. ๗ ก.ย. ๘๘ และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ พ.ว. ๖๕๘๘๖/๘๘ ต.ว. ๒๕ ธ.ค. ๘๘ ข้อความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติความผิด (ค.ร.ม. ดังกล่าว) ถ้าการสอบสวนเสร็จแล้วไม่ถูกสั่งโทษ ไม่มีมติห้ามหรือมีโทษของ โฉนดเงินเดิมเดือนตามต้นตามต้นเงินไว้ระยะสั้นได้ โดยไปถือว่าเป็นการถอนใบกรณีพิเศษ ไม่ต้องเข้าหลักเกณฑ์ตามข้อ ๕ และไม่ต้องขออนุมัติรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แต่คงยกของเงินไว้ระยะสั้น ถ้าเงินไม่ระ

๒ ขน การถอนเช่นนี้ยกเว้นให้หักเกณฑ์ตามข้อ ๕ ด้วย มีข้อยกเว้นแต่กรณีการถอนเงินเดือนตามต้นเงินใหม่ เดือนใดตั้งแต่ที่ส่งถอนเป็นต้นไป ไม่ใช่ส่งถอนย้อนไปถึงปีก่อนที่อยู่ระหว่างสอบสวน ตัวอย่างเช่นปี ๒๕๐๐ ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นควรถอนเงินเดือนให้นาย ก. ๓ ขน แต่เนื่องจากอยู่ระหว่างถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัย จึงต้องรอการถอนเงินเดือนไว้ และได้ถอนเงินไว้ให้ ๓ ขน การสอบสวนยังไม่เสร็จ มาเสร็จเอาในปี ๒๕๐๓ ปรากฏว่าไม่มีความผิดและไม่มติดินหรือมีโทษของ ผู้บังคับบัญชาเห็นควรถอนเงินเดือนให้ในปี ๒๕๐๓ อีกขนหนึ่ง เช่นนี้ ถัดถอนเงินเดือนให้นาย ก. ในปี ๒๕๐๓ ได้ ๒ ขน โดยเป็นเงินที่ถอนไว้จากปีก่อน ๓ ขน และเบงเงินเดือนขนนอก ๓ ขน โดยไม่ถือเป็น การถอนในกรณีพิเศษ ไม่ต้องเข้าหลักเกณฑ์ตามข้อ ๕ แต่ ๓ ขนที่ถอนไว้ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่มาตั้งแต่ก่อนในปี ๒๕๐๓ นั้น เดือนใดตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นต้นไป ไม่ใช่ถอนย้อนไปถึงปี ๒๕๐๐

๗. ห้ามเลื่อนเงินเดือนให้แก่ผู้ถูกสั่งพักราชการในรอบปีที่แล้วมาเกิน ๖ เดือน [ดูกฎข้อ ๓ (๓๐)] ทั้งนี้เหตุผลว่า ผู้พักราชการนานเช่นนั้น ย่อมจะมีเวลาปฏิบัติราชการไม่พอที่จะพิจารณาความดีความชอบ แต่ทางกรมได้ยึดของเดิมที่ติดอยู่ ถ้าเห็นว่าสมควรสมควรได้เลื่อนเงินเดือนก็ไปขออนุมัติ ก.พ. เขาตามกฎข้อ ๗ ได้ มีข้อยกเว้นแต่กรณี กำหนดเวลาพักราชการ ๖ เดือนห้ามเลื่อนเงินเดือน ถัดเขาพ้นพักราชการในรอบปีที่แล้วมาอย่างเดียวก ไม่ติด ถัดพ้นพักราชการใหม่ตั้งแต่เงินเดือน ต่างกับการห้ามเงินเดือนให้ผู้ถูกสั่งโทษทางวินัย ตามกฎข้อ ๓ (๘) ซึ่งถือเอาการถูกสั่งโทษในรอบปีที่แล้วมาด้วยและในปีที่ส่งเงินเดือนจนถึงวันออกคำสั่งเงินเดือนด้วย ผู้ถูกพักราชการใหม่ปัจจุบันคือปีที่ส่งเงินเดือนจึงไม่อยู่ในข้อห้ามนี้ ตัวอย่างเช่นนาย ก. ถูกสั่งพักราชการตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๐๐ เพิ่งได้ส่งกลับเข้ารับราชการเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๐๓ โดยไม่มีความผิดและไม่มติดินหรือมีโทษของเช่นนั้น แม้ นาย ก. จะพักราชการเกินกว่า ๖ เดือน แต่เป็นเวลาพักราชการใหม่ที่แล้วมาไม่ถึง ๖ เดือน เช่นนี้ก็ไม่ห้ามเงินเดือนในปี ๒๕๐๓ แม้หากว่าในปี ๒๕๐๓ ถูกพักราชการเกินกว่า ๖ เดือน ซึ่ง

ในระหว่างนรอกการเดือนเงินเดือนไว้ ถ้าต้องส่งเงินเดือนไม่ผลัดไม่มณฑกหรือมอดของ ก็
เดือนเงินเดือนในปี ๒๕๐๑ ได้ เพราะเป็นการพิจารณาความดีความชอบของปี ๒๕๐๐ ส่วนการ
ถูกพักราชการเกิน ๖ เดือนในปี ๒๕๐๑ จะไปต้องห้ามเดือนเงินเดือนเขาใน พ.ศ. ๒๕๐๒

ข. แก้ส่วนปลีกย่อย

๑. ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔ ข้อ ๓ (๓) ใช้คำว่า "เป็นผู้ควบคุมชนกรรม" ต่าง
กับกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๘ เดิม ซึ่งใช้คำว่า "เป็นผู้ควบคุมชนกรรมและศีลธรรมอันดี" กฎใหม่
ตัดคำว่า "ศีลธรรมอันดี" ออก โดยเหตุผลว่า "ศีลธรรมอันดี" ก้อยู่ในความหมายของ
คำว่า "วัฒนธรรม" อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องระบุซ้ำอีก และอีกประการหนึ่งการใช้คำว่า
"ศีลธรรมอันดี" ลงไปด้วย จะทำให้ตีความว่า ข้าราชการที่ขาดศีลธรรมอันดีก็จะเป็น
ข้าราชการอยู่ได้ทั้ง ๆ ที่กำหนดคุณสมบัติสำหรับข้าราชการไว้ในมาตรา ๔๔ แล้วว่าต้อง "ไม่
เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี"

๒. ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔ ข้อ ๓ (๕) เปลี่ยนถ้อยคำผิดไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่
๘๘ โดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๘ ใช้คำว่า "เป็นผู้ที่เข้ารับราชการมาครบรอบปี หรือเดือนชน
เดือนอนคิบ หรือเดือนชนเงินเดือนมาครบรอบปี โดยนับตั้งแต่มกราคมเป็นต้นไป" ส่วนกฎ
ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔ ใช้คำว่า "เป็นผู้ที่เข้ารับราชการมาครบรอบปี...." การแก้
ถ้อยคำนี้ได้เปลี่ยนหลักการแต่ประการใด แต่เพื่อให้ได้ความชัดเจนเท่านั้น เพราะเดิมใช้คำว่า
"เป็นผู้ที่เข้ารับราชการมาครบรอบปี" เคยมีเข้าใจผิดว่า ผู้รับราชการมาแต่จดหลาย ๆ ปี แม้
จะเดือนชนมาไม่ถึงปีก็เดือนเงินเดือนได้ โดยเข้าใจว่าเป็นผู้ที่เข้ารับราชการมาเกินกว่า ๑ ปีจึง
ถือว่าครบรอบปีแล้ว ความจริงหาใช่เช่นนั้นไม่ ความหมายของข้อนี้หมายถึงว่า ถ้าเป็นผู้บรรจุ
ใหม่ก็ต้องได้บรรจุมาครบรอบปีแล้ว นับตั้งแต่มกราคม (คือหมายความว่าบรรจุในหน้าใด
ในเดือนมกราคมก็ถือว่าครบรอบปี แม้จะบรรจุในหน้า ๓๓) ถ้าเป็นผู้ที่เดือนชนมาแต่จดต้อง
ได้เดือนชนมาครบรอบปี ถ้าเป็นผู้ที่เดือนอนคิบหรือชนเงินเดือนมาแต่จดก็ต้องได้เดือนมาครบ
รอบปี คือต้องไม่ขาดลักษณะรวมทุกอย่างที่กล่าวมานี้ จึงจะเดือนเงินเดือนใหม่ได้

๓. ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔ ข้อ ๓ (๖) ก) เปลี่ยนถ้อยคำผิดไปจากกฎ ก.พ.
ฉบับที่ ๘๘ โดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๘ ใช้คำว่า "ถ้าด้วยซึ่งต่อเนื่องเป็นคราวเดียวกัน หรือเป็น
คราว ๆ โดยกรณเจ้าเป็นรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน" ส่วนกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔ ใช้คำว่า
"ถ้าด้วย ซึ่งจำเป็นต่อรักษาความเป็นเวลานาน คราวเดียว หรือหลายคราวรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อย
ยี่สิบวัน" การแก้ถ้อยคำนี้ได้เปลี่ยนหลักการแต่ประการใด แต่เพื่อให้ได้ความชัดเจนเท่านั้น

ทั้งนี้หมายความว่า การลาป่วยที่ได้รับยกเว้นไม่นับเป็นวันตามมาก ต้องเป็นการป่วยใหญ่ที่ต้องรักษา
คือเป็นเวลานาน เช่นผ่าตัดได้คืนเป็นต้น การป่วยเพียงปวดหัวตัวร้อน ท้องเดิน ซึ่งลากรังเดวัน
สองวัน สามวัน อย่างนี้ ไม่อยู่ในข้อยกเว้นดังกล่าว

๔. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ ข้อ ๓ (๗) และ (๘) มีข้อความผิดไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗
ข้อ ๒ (๗) และ (๘) โดยมีคำว่า "ในรอบปีที่แล้วมา" เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ความชัด
ชัดว่า การลา การมาสาย และการขาดราชการถือเป็นหลักเกณฑ์ พิจารณาเดือนเงินเดือนนั้น
ถือการลา การมาสาย และการขาดราชการในรอบปีที่แล้วมา ไม่ใช่ในรอบปีซึ่งเดือนเงินเดือน

๕. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ ข้อ ๓ (๘) เปลี่ยนถ้อยคำผิดไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗
เดิม โดยกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ ข้อ ๒ (๘) มีข้อความว่า "ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงออกคำสั่ง
เดือนเงินเดือนของ ก) เป็นผู้ไม่ตกลงโทษทางวินัย ข) เป็นผู้ไม่กล่าวพยานให้จำคุก..."
ส่วนกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ คงมีแต่ "เป็นผู้ไม่ตกลงโทษทางวินัย" อย่างเดียว ไม่ขอความ
ที่ว่า "เป็นผู้ไม่กล่าวพยานให้จำคุก" เหตุที่คัดออกก็เพราะว่า ผู้กล่าวพยานให้จำคุกย่อม
จะต้องตกลงโทษทางวินัย ซึ่งเดือนเงินเดือนไม่ได้ข้อย่างใด จึงไม่จำเป็นต้องเขียนซ้ำ

๖. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ ข้อ ๕ เปลี่ยนถ้อยคำผิดไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ เดิม
โดยเหตุผลและความมุ่งหมายเช่นเดียวกับการแก้ไขข้อ ๓ (๕) ดังกล่าวแล้วข้างต้น การแก้ไข
ไม่ได้เปลี่ยนหลักการแต่ประการใด แต่เพื่อให้ได้ความชัดเจนเท่านั้น

๗. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ ข้อ ๖ วรรคต้น เปลี่ยนถ้อยคำผิดไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่
๘๗ เดิม การแก้ไขไม่ได้เปลี่ยนหลักการแต่ประการใด แต่เพื่อให้ได้ความชัดเจนเท่านั้น

๘. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ ข้อ ๗ เปลี่ยนถ้อยคำผิดไปจากกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ โดยกฎ
ก.พ. ฉบับที่ ๘๗ ข้อ ๗ ใช้ข้อความว่า "ในกรณีนอกจากนี้ให้ขออนุมัติ ก.พ. เป็นพิเศษเฉพาะ
ราย" ส่วนกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๔ ข้อ ๗ ใช้ข้อความว่า "การเดือนเงินเดือนนอกจากตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้นำเสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ส่งคณบดี
ส่งเดือนเป็นพิเศษเฉพาะราย" การแก้ไขไม่ได้เปลี่ยนหลักการแต่ประการใด แต่เพื่อให้ชัดเจน
เท่านั้น ความหมายคงเดิมคือว่า ถ้าจะเดือนเงินเดือนให้ใครที่ขัดกับหลักเกณฑ์ความข้อต่าง ๆ
ที่บัญญัติไว้ข้างต้น ก็ให้ขออนุมัติ ก.พ. เช่น ผู้เพ่งบรรจหรือเดือนเงินเดือนนมายังไม่
ครบรอบปกติ ผู้ขาดราชการผิด ผู้ตกลงโทษทางวินัยผิด ผู้กล่าวพยานการเกิน ๖ เดือนผิด
ซึ่งขาดหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาเดือนเงินเดือน ถ้าจะเดือนให้ใครขอให้ ก.พ. อนุมัติเสียก่อน

ปัญหาใหม่

๓๘๘. ถาม ตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๗ ที่บัญญัติว่า “การสอบส่วนหนึ่งให้กระทำให้แล้วเสร็จโดยเร็วอย่างช้าไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง” นั้น กำหนดเวลาสอบส่วนตามนี้ หมายความว่าคณะกรรมการสอบต้องสอบส่วนและทำรายงานการสอบส่วนสรุปข้อเท็จจริง และทำความเข้าใจให้เสร็จภายในกำหนดเวลานั้นด้วย หรือเพียงแต่สอบปากคำพยานและรวบรวมพยานหลักฐานให้แล้วเสร็จเท่านั้น ส่วนการทำรายงานการสอบส่วนและความเห็นทำนอกกำหนดเวลาสอบส่วนก็ได้ อย่างไรก็ดีจึงจะถูกต้อง

ตอบ มีมติ ก.พ. ตาม น.ว. ๒/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๓๗ มกราคม ๒๕๐๓ ว่า ความเจตนา-
 รมย์ในกฎหมายที่กำหนดเวลาสอบส่วนนี้เพื่อจะเร่งรัดการสอบส่วนให้เสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้
 เป็นการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสอบส่วน การทำรายงานการสอบส่วนอยู่ใน
 หน้าที่ของคณะกรรมการสอบส่วนด้วย ก.พ. จึงเห็นว่า “การสอบส่วน” ตามความ
 หมายในมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๗ นั้น
 รวมทั้งการทำรายงานการสอบส่วนสรุปข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจแล้ว ซึ่งต้องอยู่ใน
 กำหนดเวลานั้นด้วย

๓๘๙. ถาม พระภิกษุสงฆ์มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการหรือไม่

ตอบ พระภิกษุสงฆ์มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ถ้า
 มีพหุความรู้และคุณสมบัติครบถ้วน

(มติ ก.พ. ตาม น.ว. ๓/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๐๑)

ปัญหาพิเศษ

คุณวิชัย เจคดี แผนกสรรพากรจังหวัดนครนายก ถามว่า :-

สมมุติว่า นาย ต. กับนาง ด. ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวเพื่อ
ให้ทดลองปฏิบัติราชการ ตามมาตรา ๕๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ต่อมา นาย ต. ได้รับแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเมื่อ
วันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๐๐ และนาง ด. ได้รับแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเมื่อวันที่ ๓
ธ.ค. ๒๕๐๐ จะพิจารณาขอเงินเพื่อเดือนชนเงินเดือน ประจำปี ๒๕๐๑ ให้แก่บุคคลทั้งสอง
ได้หรือไม่

คำตอบ

นาย ต. และนาง ด. เป็นผู้ที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการมาครบรอบปีแล้ว (นับตั้ง
แต่ มกราคม ๒๕๐๐) เมื่อได้บรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้วก็นับเวลา
การยกขึ้นไปถึงวันบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ทดลอง ปฏิบัติราชการ ตาม
นัยมาตรา ๕๒ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นับวันรับราชการในระหว่างเป็นข้าราชการ
พลเรือนวิสามัญชั่วคราวนั้นเป็นวันรับราชการตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติ” ฉะนั้น
ตามปัญหา บุคคลทั้งสองก็ไม่ขาดหักเกณฑ์สำหรับการเดือนชนเงินเดือนตาม ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔
(พ.ศ. ๒๕๐๐) จะพิจารณาเดือนชนเงินเดือนประจำปี ๒๕๐๑ ให้ก็ได้ ส่วนการขอเงินเดือนชน
เงิน ถ้าไม่มีการเปลี่ยนระเบียบการกำหนดเงินงบประมาณสำหรับการเดือนชนเงินเดือนข้าราชการ
พลเรือนประจำปี ก็ขอได้

คุณศิริ แสงหิรัญ เพชรบุรี ถามว่า :-

๑. นาย ก. ได้ลงในสมุดประวัติว่า เคยอุปสมบทมาแล้วก่อนที่จะเข้ารับราชการ ต่อ
มามีความจำเป็นที่จะต้องลาอุปสมบท จะลาได้ไหม ถ้าไม่ได้ ทำไมในแบบฟอร์มใบลาอุปสม
บทจึงมีคำว่า “มีเคยหรือเคย” อุปสมบทไว้ด้วย

๒. ข้าราชการสามัญหรือวิสามัญ เมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ใดๆ ใดแล้ว เจ้าตัวจะต้องนำใบตายของผู้บังคับบัญชาขอตาออกหรือจะต้องรอให้คณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือนผู้เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ แจ้งให้เจ้าตัวหรือผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้นทราบ

คำตอบ

๑. ในระเบียบการลาของข้าราชการมิได้ห้ามลาบวชซ้ำ แต่ผู้บังคับบัญชาจะหยิบยกขึ้นมาเป็นเหตุผลไม่อนุญาตให้ลาก็ได้

๒. ไม่ต้องยื่นใบลาออก เป็นการออกโดยกฎหมาย โดยผู้บังคับบัญชาจะตั้งให้ออกหรือแม้ไม่ตั้งก็ต้องออก เมื่อครบเกษียณอายุและไม่ต่อ เพราะกฎหมายบัญญัติให้ออก

น.ว. กาง ๆ

ที่ น.ว. ๓ / ๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๓๗ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง การปฏิบัติราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เรียน (เวียงกระทรจงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓๒ / ๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๐๐

ตามหนังสือดังกล่าวขณนมติ ก.พ. ให้ถือเป็นทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่า กรณีที่ผู้บังคับบัญชาให้การกลับไปกลับมาระหว่างหรือกรณีผู้หมิ่นหาทพิจารณาเห็นขอความเห็นเกี่ยวกับตอบทกฎหมาย เห็นขอความเห็นผิดพลาดอันเป็นเหตุให้ออกคำสั่งผิดกฎหมายหรือระเบียบ ควรได้รับการพิจารณาความผิดและโทษด้วย นั้น

บัดนี้ มีบางกระทรวงทบวงกรมได้หารือไปยัง ก.พ. ว่า มติ ก.พ. ดังกล่าวน่าจะระหมายถึงเฉพาะกรณีผู้หมิ่นหาทพิจารณาเห็นขอความเห็นเกี่ยวกับตอบทกฎหมาย เห็นขอความ เห็น ผิดพลาดโดยเจตนาไม่สุจริต เป็นเหตุให้ออกคำสั่งผิดกฎหมายหรือระเบียบเท่านั้น จึงจะได้รับการพิจารณาความผิดและโทษ คงมิได้หมายถึงการตีความหรือแปลความตอบทกฎหมายซึ่งเป็น

การแสดงความคิดเห็นอันสุจริตโดยอิสระ เพราะมีฉันทะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีปัญญาไม่กล้า
กลัวความกฎหมาย

ก.พ. จึงได้พิจารณาตามมติให้ซ่อมความเข้าใจมาว่า ตามมติ ก.พ. ดังกล่าวนั้น หมาย
ความถึงกรณีที่มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อกฎหมาย เสนอความเห็นผิดพลาด
โดยที่กฎหมายกำหนดไว้ชัดอยู่แล้ว แต่แต่ละคนไม่ได้กฎหมายให้ทั่วถึงตามนโยบายที่คณะรัฐ-
มนตรีตามหนังสือกรมตำรวจบรรณคดีรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ น.จ. ๘๘/๒๕๘๗ ลงวันที่ ๓ เมษายน
๒๕๘๗ ที่ว่า “ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือ
ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับอันตนจำต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ การที่ข้าราชการ
ปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกฎหมายระเบียบแบบแผนก็ดี หรือแต่ละคนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมาย
และระเบียบแบบแผนกำหนดก็ดี ให้ถือว่าเป็นผิดวินัยหรือหย่อนสมรรถภาพแล้วแต่กรณี และ
ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี” ดังนี้ ส่วนกรณีแสดงความคิดเห็นในการตี
ความหรือแปลความตัวบทกฎหมายที่ไม่ชัดเจน ถ้าแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตก็ไม่เข้าข่าย
ตามมติ ก.พ. ดังกล่าว

จึงเรียนซ่อมความเข้าใจมาเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป ทั้งขอได้โปรดแจ้งให้กรมและ
จังหวัดในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุขุมน้อยประดิษฐ์

(หลวงสุขุมน้อยประดิษฐ์)

เลขาธิการ ก.พ.

จำนวนมาก

ที่ น.ว. ๔/๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๒๓ มกราคม ๒๕๐๓

เรื่อง การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชนหรืออันดับสูงชน
เรียน (ผู้ว่าราชการจังหวัดและกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๔๘๘ ที่ น.ว.
๔๘/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๐๐ และหนังสือกรมตำรวจบรรณคดีรัฐมนตรี
ฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๓๘๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๐๐

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี ที่ให้ระงับการกำหนดอัตราเงิน
เดือนให้เป็นชนสูงชน และให้ ก.พ. พิจารณาต่อไปตามเดิม

เรื่องการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชนหรืออันดับสูงชนนั้น เดิม ก.พ. ได้วาง
ระเบียบปฏิบัติไว้ตามในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่กล่าวข้างต้น คือ ให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ
ส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเดือนพฤษภาคมของปีนั้น สำหรับปี ๒๕๐๐ เป็นปีแรก
ที่ได้แยกงบประมาณออกเป็นราชการบริหารส่วนกลาง และ ส่วนจังหวัดขึ้น เป็นระยะเวลาหัวเดียว
หัวต่อ ส่วนราชการบางแห่งอาจส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ถ้าช้ากว่ากำหนดไปบ้าง ก.พ. จึง
ผ่อนผันให้ขยายเวลาดังเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในวันที่ ๓๕ กรกฎาคม ๒๕๐๐ และในปี
๒๕๐๐ ก.พ. ได้พิจารณากำหนดอันดับเงินเดือนเฉพาะข้าราชการชั้นเอกและชั้นโท ส่วนข้าราชการ
ชั้นตรีและชั้นจตุรดาให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเดือนอันดับเงินเดือนได้เอง เมื่อมีเงินงบประมาณ
ที่จะเดือนได้

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นสมควรวางระเบียบปฏิบัติในการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้
เป็นชนหรืออันดับเงินเดือนสูงชนสำหรับปี ๒๕๐๓ ไว้ดังนี้

๓. ถ้ากระทรวงทบวงกรมและจังหวัดใด ประสงค์จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นชน
หรืออันดับสูงชน ให้พิจารณาเสียก่อนว่าในกรมหนึ่งๆ หรือในจังหวัดหนึ่งๆ ในปี ๒๕๐๓ นี้
มีจำนวนอัตราเงินเดือนที่จะขอกำหนดให้เป็นชนหรืออันดับสูงชนรวมทั้งหมดเท่าใด แล้วจึงรวม
ขอไปพร้อมกันเพียงครั้งเดียวและให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในเดือนพฤษภาคม อนึ่ง
ปรากฏว่ามีส่วนราชการบางแห่งเมื่อใกล้จะถึงกำหนดเวลาหรือเลยกำหนดเวลาที่ ก.พ. กำหนดให้

ส่งเรื่องไปยังสำนักงาน ก.พ. แล้ว จึงจัดทำเรื่องส่งไปเป็นเหตุให้เรื่องดังกล่าวเป็นจำนวนมาก
ซึ่ง ก.พ. อาจพิจารณาให้ไม่ทันการส่งบัญชีข้อเท็จจริงไปยังกระทรวงการคลัง ฉะนั้นในปี
๒๕๐๑ นี้ ก.พ. จึงขอให้ส่วนราชการต่าง ๆ รับส่งเรื่องการขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้
เป็นชั้นหรืออันดับสูงขึ้นไปยังสำนักงาน ก.พ. เสียแต่เนิ่น ๆ หากมิได้ส่งภายในกำหนด
เวลาแล้ว ก.พ. จะไม่รับพิจารณาให้

๒. สำหรับการขอกำหนดอันดับเงินเดือนสูงขึ้นในปี ๒๕๐๓ ก.พ. จะพิจารณาเฉพาะ
การกำหนดอันดับเงินเดือนของข้าราชการชั้นเอกและชั้นโทเท่านั้น ส่วนข้าราชการชั้นตรีและชั้น
จัตวาตามเงินงบประมาณที่จะเลื่อนอันดับเงินเดือนได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาได้เองโดยไม่
ต้องเสนอ ก.พ. และ ก.พ. จะถือว่า ก.พ. ได้พิจารณาการกำหนดอันดับเงินเดือนของข้าราชการ
ชั้นตรีและชั้นจัตวาตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
แล้วโดยอัตโนมัติ และขอเรียนว่าในการที่จะส่งเรื่องขอกำหนดอันดับเงินเดือนชั้นเอกและชั้นโท
ไปให้ ก.พ. พิจารณาตามที่เรียนมาข้างต้นของหมายความว่าส่วนราชการนั้น ๆ มีเงินงบประมาณ
ที่จะเลื่อนอันดับเงินเดือนให้อยู่แล้ว มิใช่จะขอให้ ก.พ. หาเงินเลื่อนอันดับให้ด้วย

๓. สำหรับการขอให้มีตำแหน่งผู้อำนวยการกอง รองอธิบดี รองปลัดทบวง และรอง
ปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ถ้าเป็นกรณีที่จะต้องขอกำหนดอัตราเงินเดือนชั้นเอก
พิเศษพิเศษ โดยไม่ใช้ กรณีขอเลื่อนขั้นดำรง ตำแหน่ง ดังกล่าว แทนในอัตราเงินเดือน ชั้นพิเศษ
ซึ่งว่างอยู่ ก็ขอให้ปฏิบัติตามระเบียบเดิมตามในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๓/๒๔๘๘ ลง
วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๔๘๘ คือ ให้ทำเรื่องขอไปเป็นข้อเสนอนั้นต่างหากจากเรื่องตามข้อ ๑ และ
ข้อ ๒ ที่กล่าวข้างต้นและในกรมหนึ่ง ๆ ให้รวมขอไปพร้อมกันในปีที่ขอนั้นส่งไปเพียงครั้งเดียว
ภายในเดือนพฤษภาคมด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) สุขุมย์ประคิษฐ
(หลวงสุขุมย์ประคิษฐ)
เลขาธิการ ก.พ.

ระเบียบคลัง

โดย..... วิเชียร ไชยเรียง ข.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง



ถ้วนมาก

ที่ น.ว. ๓๘๘/๒๕๐๐

กรมตำรวจบรรณคดีรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๐

เรื่อง ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๐

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๘๕/๒๕๘๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๘๕

ดังที่ส่งมาด้วย ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๐

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๘๕ อนุมัติระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินค่าทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๘๕ แล้ว

บัดนี้ กระทรวงการคลังเห็นว่า เห็นสมควรแก้ไขระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๘๕ เพื่อความเหมาะสมและเป็นธรรมโดยมีหลักการให้ลูกจ้างและคนงานผู้มีส่วนได้รับบำเหน็จตามระเบียบดังกล่าว ได้รับเงินเพิ่มตามหลักเกณฑ์เดียวกับข้าราชการ ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ จึงขอให้ท่านเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามร่างระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้างแก้ไขเพิ่มเติมที่แนบมา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ถือปฏิบัติตามระเบียบการดังที่แนบมาพร้อมหนังสือ

จึงขอเรียนยืนยันมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ระเบียบ

การจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง แก้ไขเพิ่มเติม

พ.ศ. ๒๕๐๐

คณะรัฐมนตรี พิจารณาเห็นสมควรให้แก้ไข หลักการ จ่ายเงินบำเหน็จ สำหรับลูกจ้าง ของ รัฐบาลใหม่ เพื่อความเป็นธรรมและเหมาะสม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้างแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๐”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ หมวด ๑ เงินบำเหน็จ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๐ และ หมวด ๒ เงินทำขวัญ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกความในระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๔๙๔ หมวด ๑ เงินบำเหน็จ ข้อ ๑ เดียบทงต้น และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๑ เงินบำเหน็จ”

ข้อ ๑. ลูกจ้างประจำคนใดได้ทำงานมาด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาดำเนินการจะ ได้รับ บำเหน็จตามระเบียบนี้ ถ้าต้องออกเพราะ

(ก) มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว และได้ทำงานมาไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ (แต่ มีคุณวุฒิพิเศษซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ทำงานต่อไป จะให้ทำงานต่อไปได้คราวละ ๑ ปี จนถึงอายุครบ ๖๕ ปีก็ได้)

(ข) หย่อนความสามารถซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ออก และทำงานมาแล้วไม่ น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์

(ค) เจ็บป่วยโดยมีใบรับรองของแพทย์ซึ่งกรมกองหรือสำนักงานนั้น และทำงาน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์

(ง) ถึงแก่กรรม และการถึงแก่กรรมนั้นมิได้เกิดจากการประพฤติด้อย่างร้ายแรง ของตนเอง ในระหว่างที่ยังคงเป็นลูกจ้างของรัฐบาลอยู่ และทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์

(๑) ลาออกเองโดยไม่มีความผิดใด ๆ และได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาแล้ว และทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์

เงินบำเหน็จนั้นให้ได้รับคราวเดียว สำหรับลูกจ้างที่ออกจากงานก่อนวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ ให้ได้รับเงินบำเหน็จเท่ากับเงินค่าจ้างเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาทำงาน และสำหรับลูกจ้างที่ออกจากงานตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป ให้ได้รับเงินบำเหน็จเท่ากับค่าจ้างเดือนสุดท้ายรวมกับครึ่งหนึ่งของเงิน พ. คูณด้วยจำนวนปีเวลาทำงาน

ในกรณีที่ลูกจ้างประจำคนใดมีสิทธิได้รับทั้งเงินชดเชยตามกฎหมายว่าด้วยแรงงาน และเงินบำเหน็จตามระเบียบนี้ ถ้าเงินบำเหน็จมากกว่าเงินค่าชดเชย ให้ตัดเงินบำเหน็จออกเท่ากับเงินค่าชดเชย แต่ถ้าเงินบำเหน็จน้อยกว่าเงินค่าชดเชย ก็ให้ได้รับเงินค่าชดเชยแต่อย่างเดียว”

ข้อ ๕. ให้ยกเลิกความในหมวด ๒ เงินทำขวัญเสียทั้งหมดและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ หมวด ๒ เงินทำขวัญ ”

ข้อ ๖. การจ่ายเงินทำขวัญให้แก่ลูกจ้าง ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินค่าทดแทนที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยแรงงานและระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลข้าราชการผู้ได้รับอันตราย หรือการบ่มิเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุทำการตามหน้าที่โดยอนุโลม”

ข้อ ๕. ให้แก้ข้อ ๘ ในหมวด ๓ บททั่วไปในระเบียบเดิม เป็นข้อ ๗. และแก้ข้อต่อไปตามลำดับ

ข้อ ๖. ความในระเบียบเดิม ข้อ ๓๓ (ตามที่แก้ไขใหม่เป็นข้อ ๘) ที่ว่า “คณะกรรมการที่กล่าวในข้อ ๕ และ ข้อ ๖” ให้ตัดคำว่า “และข้อ ๖” ออก.

จำนวนมาก

๕
พ.ศ. ๒๕๐๓/๒๕๐๐

กรมตำรวจนครบาลรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๐

๕
เรื่อง ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จลูกจ้างของรัฐบาลที่ได้รับนิรโทษกรรม หรือต่างมดทิน
พ.ศ. ๒๕๐๐

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

๕
ซึ่งส่งมาด้วย ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จลูกจ้างของรัฐบาลที่ได้รับนิรโทษกรรม หรือต่างมดทิน
พ.ศ. ๒๕๐๐

๕
ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๕๗ เพื่อความเป็นธรรมเห็นควร
ให้ลูกจ้างของรัฐบาลมีสิทธิได้รับบำเหน็จ เช่นเดียวกับข้าราชการที่ได้รับนิรโทษกรรม หรือ
ต่างมดทินด้วย และให้กระทรวงการคลังแก้ระเบียบเสีย

๕
บัดนี้ กระทรวงการคลังได้วางระเบียบดังกล่าวแล้ว จึงขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณาตามร่างระเบียบที่แนบมา

๕
คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๐ ลงมติเห็นชอบด้วย และ
อนุมัติให้ถือปฏิบัติตามระเบียบการที่แนบมา

๕
จึงขอเรียนพยานมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว.

๕
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

๕
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จลูกจ้างของรัฐบาล ที่ได้รับนิรโทษกรรมหรือล้างมลทิน

พ. ศ. ๒๕๐๐

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า บรรดาผู้ที่เคยเป็นลูกจ้างของรัฐบาลที่ได้รับนิรโทษกรรม หรือล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๑๑ และพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๑๑ และคณะมนตรีได้มีมติได้รับเงินบำเหน็จด้วย จึงได้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้.—

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จลูกจ้างของรัฐบาลที่ได้รับนิรโทษกรรม หรือล้างมลทิน พ.ศ. ๒๕๐๐”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ผู้ที่เคยเป็นลูกจ้างของรัฐบาลและได้รับการนิรโทษกรรม หรือล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๑๑ หรือพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๑๑ ถ้าต้องออกจากงานโดยมิได้รับเงินบำเหน็จตามระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้างของรัฐบาล ก็ให้ได้รับเงินบำเหน็จตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินบำเหน็จ และเงินทำขวัญลูกจ้างของรัฐบาลที่ใช้อยู่ในขณะที่ออกจากงานนั้น

สิทธิในการรับเงินบำเหน็จตามวรรคต้น ให้เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ แต่คงมีค่าร้องขอบำเหน็จภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันใช้ระเบียบนี้

ข้อ ๔. บำเหน็จที่จ่ายตามระเบียบนี้ ให้จ่ายจากเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายหรือการระดมของกรมที่ลูกจ้างสังกัดอยู่

ข้อ ๕. การให้บำเหน็จตามระเบียบนี้ไม่ผูกพันรัฐบาล ที่จะต้องจ่ายเงินเพิ่มหรือให้สิทธิใด ๆ เท่าเทียมกับลูกจ้างที่ออกจากงานโดยมิได้กระทำผิดหรือถูกลงโทษ

ข้อ ๖. ในการพิจารณาจ่ายเงินบำเหน็จตามระเบียบนี้ ให้ถือคำวินิจฉัยของกระทรวงการคลังเป็นเด็ดขาด.

Conversation สหบทา

★ โดย..... วสันต์ หงสกุล M.Sc.

★ ★ ★

ผู้เขียนมาใหม่ จึงอยากจะทำความเข้าใจเล็กน้อย การพูดกันเป็นภาษาอังกฤษตั้ง
 รมต่อไปนี้มีเพื่อให้คนไทยได้รู้ว่าคนใช้ภาษาอังกฤษเขาพูดกันอย่างไรทุกวัน ๆ เรื่องที่พูดกัน
 เป็นเรื่องอะไร ๆ ทุกอย่างทุกอัน โปรดสังเกตด้วยว่ากริยาอังกฤษที่ใช้ยู่ในปัจจุบันกาลโดยตลอด
 นอกจากเรื่องพูดถึงเรื่องซึ่งผ่านมาแล้วในอดีต ทั้งนี้เพราะผู้เขียนไม่ต้องการให้เหมือนกับการ
 เล่านิทานภาษาอังกฤษ ซึ่งมักใช้กริยาในอดีตกาล หนึ่งคำบางคำ วลีบางวลี เช่น Sir,
 please, is it?, isn't it?, if you like, anyway etc. ในที่บางแห่ง จะแปลเป็นไทย
 ได้ไม่เข้าหู เพราะไม่มีที่ใช้ในภาษาไทยเหมือนกับในภาษาอังกฤษซึ่งใช้กันจนติดปาก (custo-
 mary) เพื่อความสละสลวยโดยมาก

1. Shopping

A couple enter a big department store. After walking around the ground floor without finding anything particularly appealing they approach a lift about to go up.

Wife : Going up, sir?

Gentleman : (*nodding, ushers the lady into the lift*) :
 First floor, please.

Wife : (*First floor*) — Haberdashery, footwear, linens, dresses and furniture.

๑. การชื้อของ

คนคู่หนึ่งเข้าไปในห้างสรรพสินค้าใหญ่แห่งหนึ่งหลังจากที่เดินดูรอบ ๆ ชั้นล่างโดยไม่พบอะไรที่อยากได้จริงๆ เขาก็พากันเดินไปที่ลิฟท์ซึ่งกำลังจะขึ้นไปชั้นบน

คนประจำลิฟท์ : จะขึ้นไปชั้นบนใช่ไหมครับ

สุภาพบุรุษ : (พยักหน้า และพาสุภาพสตรีเข้าไปในลิฟท์) ชั้นสองนะ

คนประจำลิฟท์ : (เมื่อถึงชั้นสอง) เครื่องเขียนทุกถกรอย รองเท้า ผ้า เครื่องแต่งตัว และเฟอร์นิเจอร์

On getting out, they approach a counter. An assistant comes to attention.

Assistant : What can I do for you, sir?

Gentleman : I should like to have a look at that make of shirts, please.

Assistant : Here you are. It is made of poplin.

Gentleman : It is a "drip—dry", I see. What does that mean?

Assistant : It means you don't have to iron it. The shirt is made of specially treated cloth. If you just hang it with a plastic hanger like this one after washing, it will dry off quite easily during the night and you can wear it again in the morning. But don't wring it though; or there will be creases. Just press the water off a bit with your hands and hang it up.

Gentleman : It sounds interesting. I hope it works like you said. This is the price, is it? (*Looking at the price tag*)

Assistant : Yes, and it is not at all expensive.

เมื่อ ออกมาแล้ว ก็ เดินไป ยัง ที่ แห่ง ห้าง
คนขายของก็เตรียมต้อนรับ

คนขายของ : ผมทำอะไรให้ได้ครับ

สุภาพบุรุษ : ผม อยาก จะ ดู เสื้อ ทรานซ์ ดั๊-
หน้อย

คนขายของ : มี นะ ครับ เขา ทำ ด้วย ผัก
ปอปอลิน

สุภาพบุรุษ : นี มัน drip-dry (หยดแห้ง)
หมายความว่าอะไร

คนขายของ : หมายความว่า คุณไม่ต้อง
ไปรีดมัน เขาทำเสื้อจากผ้า
ที่ทเป็นพิเศษ คุณเพียงแต่แขวน
มันไว้ด้วยที่แขวนพลาสติก
อย่างอ่อน เมื่อเช็ดเสร็จแล้ว
มันก็จะแห้งไปเองโดยง่าย
เพียงไม่กี่ชั่วโมง และ
คุณก็เอามาดวมได้ค่อนข้าง
แต่อย่าไปบิดมันเข้า มันอาจจะ
ย่นเสีย เพียงแต่บีบเอาน้ำ
ออกได้หน่อยด้วยมือ แล้ว
ก็แขวน

สุภาพบุรุษ : ฟัง น่า สนใจ จริง หวัง ว่า มัน จะ
เป็น อย่าง คุณ ว่า นี นะ หรือ ราคา
(มองดูป้ายราคา)

คนขายของ : ครับ และ ไม่ แพง ทรน

Gentleman : Ahem, what other colours do you have?

Assistant : We only have whites like the one you are looking at. But wait a minute. Yes, we still have two greys and two yellows.

Gentleman : I had better have two whites please. (*Handing him some money*)

Assistant : Thank you very much, sir. I shall put them in a paper bag for you.

Gentleman : (*receiving the bag and the change*) : Thank you.

Lady : Would you like to go and have a look at the furniture with me overthere?

Gentleman : Rather. (*After some reflection*) Do we really want anything?

Lady : No, actually we do not, not yet anyway! I thought we might just see what modern furniture they have around here.

Gentleman : Look at that kitchen set!

Lady : Ooh! I should like to have a kitchen like that! Those rows of cabinets all along the walls! Remember when we build the new house we must have those big long windows.

สุภาพบุรุษ : อืม มัตอะไรอื่นใหม่ล่ะ

คนขายของ : เรามันแต่ดี ขาว อย่าง อันที่ คุณ กำลังดูอยู่แหละครับ เคียว ก่อนครับ เรามันดีเทาอยู่สองตัว และดีเหลืองอีกสองตัวเหลืออยู่

สุภาพบุรุษ : ผมเห็นจะเอาดี ขาว สอง ตัวนี้แหละ (ยื่นเงินให้)

คนขายของ : ขอขอบคุณมากครับ ผมจะได้ส่ง กระดาษให้

สุภาพบุรุษ : (รับถุง และ เงิน ทอน กลับ) ขอขอบคุณ

สุภาพสตรี : คุณ อยากจะไปดู เฟอร์นิเจอร์ กับฉันทางโน้นใหม่ล่ะ

สุภาพบุรุษ : ไปก็ดีเหมือนกัน (คิดอยู่สัก หนึ่ง) เราต้องการอะไรจริงๆ หรือเปล่า

สุภาพสตรี : เปล่า ความจริงเราไม่ต้องการอะไร ยังไม่ต้องการหรือ ฉันคิดว่าเราอาจจะเห็นเฟอร์นิเจอร์ แบบใหม่ๆ อะไรที่เขา มทน

สุภาพบุรุษ : ดูชุดสำหรับครัวนั่นสิ

สุภาพสตรี : อู๋ ฉันอยากมีครัวอย่างนั้น คุ้ม เป็นแถวไปตามกำแพง จำไว้ นะเวลาเรามีบ้านใหม่ เราต้อง มีหน้าต่างใหญ่ยาวอย่างนั้น

Gentleman : Yee, we simply must have them. But the sink is too small, don't you think?

Lady : Rather. Especially when it is your duty to wash the dishes.

Gentleman : I fully realise that. But please remember that it is yours to dry them at least.

Lady : I like that. I have to do all the chores, you know. Hundreds of them!

Gentleman : Let's forget it, shall we? About the sink, do you remember the stainless steel one in that shop near the Odeon the other day? I rather fancy that. The big one with two draining boards, one on each side. This one here is just enamelled iron. It won't last.

Lady : Let us forget the sink. What do you think of the overhead cupboard leaning out like that?

Gentleman : I don't quite like it. I should prefer to have them vertical, just vertical, in line with the lower ones. What do you say?

Lady : I should say so!
And where can we put the fridge in this layout?

Gentleman : Hm! That's quite a problem. I don't really like the general

สุภาพบุรุษ : จริง เราต้องมีแน่ แต่ที่ล้างชามดูเล็กไป หรือคุณคิดอย่างไร

สุภาพสตรี : ก็แน่ซี โดยเฉพาะเมื่อมันเป็นหน้าที่ของคุณจะต้องล้างชาม

สุภาพบุรุษ : ผมรู้ แต่โปรดจำไว้ว่า มันเป็นที่ของคุณ ที่อย่างน้อยจะต้องเช็ด

สุภาพสตรี : ค่ะ ฉันต้องทำทุกสิ่งทุกอย่าง คุณกรุณาช่วยอย่างเรียบร้อย

สุภาพบุรุษ : ช่างเถอะ กับโต๊ะล้างชามนั้น คุณจำอันที่ทำด้วยเหล็ก ไม่มีด้ามในร้านใกล้โอเคียนวันก่อนได้ไหม ผมชอบอันนั้น อันใหญ่มีที่วางชามให้สะเด็ดน้ำสองที่ที่ตรงนั้น มันเหล็กเคลือบเท่านั้น ไม่ยาวนานหรอก

สุภาพสตรี : ช่างมันเถอะ คุณคิดอย่างไร ตู้บนหัวเตียงออกมาอย่างนั้น

สุภาพบุรุษ : ผมก็ไม่ค่อยชอบ ผมชอบให้มันตรง ให้มันเสมอกับตู้ข้างล่าง หรือคุณว่าอย่างไร

สุภาพสตรี : ฉันทกว่าอย่างนั้น แต่เราจะเอาตู้เย็นไปไว้ที่ไหนได้ในที่อยู่อย่างนั้น

สุภาพบุรุษ : อืม ก็เป็นปัญหาอยู่ แต่ถึงอย่างไรก็เถอะผมไม่ได้ชอบที่จัดอย่าง

layout anyway. But I have to admit that this looks pretty. Shall we go somewhere else now?

Lady : Yes, I want to look at those tables.

Gentleman : This one is rather cute. Look! You can detach the legs and store the whole thing away.
Another assistant approaches

Assistant : May I help you sir?

Lady : We are just looking. Thank you.

Gentleman : Yes, we are just looking. But you can show us around, if you like.

Assistant : With pleasure, sir. This table is really a coffee-table. They prefer it low these days. Not very expensive. And you know this one. It's a desk. You can use the front cover as the writing platform. Like this.

Gentleman : How much is the drawing room set?

Assistant : Everything, sir? About three hundred pounds, I should think. But you can buy individual pieces. It's usually better that way.

Gentleman : Hm, thank you very much. We had better go now, hadn't we? Those people must be waiting.

Lady : Yes, shall we go?

นจริง แต่คงต้องรวมความหนัก
ด้วยดี เราไปท่อมกนหรือยังละ

สุภาพสตรี : ไปซี ฉันต้องการดูโต๊ะพวกนั้น

สุภาพบุรุษ : ความน่ารักดี ค่ะ คุณเอามา
ออกและเก็บเอาไปได้ทั้งคืนเลย

คนขายของเข้ามา

คนขายของ : ให้ผมช่วยคุณไหมครับ

สุภาพสตรี : เราเพียงจะดูเท่านั้น ขอคุณ

สุภาพบุรุษ : ถกแล้ว เราเพียงแต่จะดู แต่
ถ้าคุณอยากให้เราดูอะไรก็ขอ
เราได้

คนขายของ : ด้วยความยินดีเทียวครับ โต๊ะ
พวกนี้จริงเป็นโต๊ะกาแฟ ดีมี
เขาชอบให้ต่ำก้นไม้แพง ครับ
แต่นี่คุณรี โต๊ะเขียนหนังสือ
คุณ ใช้ฝา ข้างหน้าเป็นท เขียน
หนังสือก็ได้อย่าง

สุภาพบุรุษ : ชุดรับแขกนั้นเท่าไรละ

คนขายของ : ทั้งหมดหรือครับ ผมจะว่าสัก
สามร้อยปอนด์ แต่คุณชอบเป็น
ตัวๆ ก็ได้ครับ โปรดทำอย่าง
หลังนี้ดีกว่า

สุภาพบุรุษ : อืม, ขอขอบคุณมาก

เราคงจะไปกันกระมัง พวก
นั้นคงกำลังคอยอยู่แล้ว

สุภาพสตรี : จริงซี เราไปกันเถอะ

ศัพท์หมวดบางตอนจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ ๑๖ เล่มชุด

โดย สุ ฤกษ์หัตถานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.



[ยินต์นำศัพท์หมวดทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

รับ (ต่อ)

รับอนุญาต-โดยใบอนุญาต (to be) licensed

รับอนุญาตให้นำลงในหนังสือพิมพ์ obtain the permission for publication

รับอนุญาตให้ลา have leave

รับอันตรายโดยไขเหตุ burn one's fingers

รับอาสาจะช่วยเหลือ offer (tender) to help

รับอาสาจะหางานให้ทำ promise to find employment for some one

รับอำนาจ (to be) authorized, (to be) empowered

รับอำนาจจากรัฐบาลให้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล (to be) authorized by the government to constitute as a juristic person

รับเอกราชสมบูรณ์ achieve sole independence

รับเอามาเป็นแบบอย่าง, รับเอามาใช้ adopt (vt.) adoption (n.)

รับเอามาเป็นแบบอย่างได้ adoptable (a.)

รับโอน take over

พจนานุกรมไทย-อังกฤษ ๑๖ เล่มชุด

โดย สุ ฤกษ์หัตถานนท์

B.A. (Industrial Economics), Cert. in English Studies

อาจารย์ประจำในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และอาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นพจนานุกรมแบบสำเร็จ ประกอบด้วยศัพท์หมวดต่างๆ

ใช้ในการเขียน แต่ง หรือแปลภาษาอังกฤษได้ผลดียิ่ง

ท่านที่เรียนลัด ควรใช้พจนานุกรมนี้

ระหว่างการพิมพ์ ขายชุดละ ๑๒๐ บาท ขณะนี้พิมพ์เสร็จครึ่งชุด ๘ เล่มแล้ว

ขออักษร ป. สั่งจองและส่งเงินก่อนเพียง ๖๐ บาท และรับหนังสือครึ่งชุด ๘ เล่ม

เมื่อพิมพ์เสร็จ ขายชุดละ ๑๖๐ บาท

ติดต่อสั่งโดยตรงที่ผู้จัดทำ นายสุ ฤกษ์หัตถานนท์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทรศัพท์ ๓๖๘๐

Grammar and Composition

โดย... วินัย รัตนปราการ อบ. ปม. อาจารย์โรงเรียนนาขรชัย จ.ป.ว.



Participle.

III. Forms of Participles ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}

Form.	Active.	Passive.
Present	loving	being loved
Past	—	loved
Perfect	having loved	having been loved

III. Uses of Participles.

๑. ใช้เป็นส่วนของหนึ่งของ finite verb.

ก. ประกอบเป็น Continuous tense.

e.g. He was **reading** a book.

ข. ประกอบเป็น Perfect tense.

e.g. He had **finished** his work.

ค. ประกอบเป็น Passive voice.

e.g. A dog was **shot** dead.

๒. ใช้เป็นคำขยายคำนาม (modifiers)

ก. ทำหน้าที่คำ adjective.

e.g. **Rolling** stones gather no moss.

He was a **respected** member of the club.

ข. ทำหน้าที่คำ adverb.

e.g. He was busy **talking**.

ก. Complement to a verb.
 e.g. They seemed **frightened**.
 He has his hair **cut**.

ง. นำหน้า Participial phrases.
 e.g. I saw two pictures **hanging on the wall**.
Tired of that man, he went away.
Having shot a tiger, he was much pleased.

114. 3. ใช้ประกอบ Absolute phrases.
 e.g. **The sun having set**, we went home.
 She stood up, **her legs trembling**.

115. เฉพาะ Past participles ของ Transitive verbs เท่านั้นที่จะใช้เป็นคำขยาย (modifiers) ได้ และใช้ในความหมายเป็น passive สำหรับ Intransitive verbs มีใช้บ้างบางครั้ง เป็นตัวอย่างมาก เช่น the **faded** rose, a **retired** officer, the **fallen** city etc.

Gerund.

116. Forms of Gerunds ศัพท์กับ Forms of Participles แต่ Gerunds มีเพียง 4 รูป คือ

Form.	Active.	Passive.
Present	seeing	being seen
Perfect	having seen	having been seen

117. Uses of Gerunds Participles ใช้ในลักษณะเป็นคำขยาย ส่วน Gerunds ใช้ในลักษณะเป็นคำ nouns คือ

1. Subject to a verb.
 e.g. **Hunting** and **fishing** are their chief occupations.
Earning the money is difficult.
2. Object to a verb.
 e.g. They dislike **driving** an automobile.
 I enjoy **reading** a good novel.
3. Complement to a verb.
 e.g. My favourite sport is **skating**.

4. Object after a preposition.

e.g. He was fond of **sleeping**.

I am tired of **doing** such a work.

๑๘. Gerunds อาจจะมี Possessive adjective หรือ Noun in the genitive case ประกอบได้.

e.g. What do you think of my brother's **studying** music?

Have you heard of his **winning** the first prize?

We postponed our trip because of Dusit's **being** ill.

๑๙. คำพิจารณา gerunds ซึ่งปรากฏใน compound words คือไปน

a **dancing**-room. (= a room for dancing.)

a **smoking** ear (= a ear for smoking.)

ข้อสังเกต ถ้าดูตามรูปที่ปรากฏ น่าจะเป็น Present Participle ดังนั้นขอให้จำไว้ว่า ถ้า

เป็น Present Participle แล้ว ย่อมจะเปิดขยเป็น adjective clause ได้ เช่น

a **dancing** girl. (= a girl who dances.)

a **running** dog. (= a dog that runs.)

๒๐. Transitive Verbs. คือไปนจะมี Infinitives เป็นกรรมไม่ได้ ให้ใช้ Gerunds แทน.

delay	postpone	stop
finish	excuse	avoid
deny	defer	mind
keep	enjoy	risk
understand		

e.g. When I finish **studying** German, I shall begin French.

He does not understand **driving**.

Would you mind **giving** me some water?

If he stops **working**, he will die.

EXERCISES

Exercise 19 Pick out Infinitive, Participle, or Gerund and tell it's use :—

1. To refuse his request seemed selfish.
2. Hunting and fishing were their chief occupations.
3. She seemed alarmed at the report.
4. On finding the door locked, she searched for the key.
5. In the evening I enjoy reading a good novel.
6. The crying child was alone in the parked car.
7. Sawing wood all day is fatiguing work.
8. It is illegal to counterfeit money.
9. Before leaving the house, all the windows were fastened.
10. Having missed the train, we could do nothing but wait.
11. Father dislikes driving an automobile.
12. We saw him play in a field.
13. All of us wanted to attend the circus.
14. The terrified crowd watched the falling aeroplane.
15. Earning the money during the summer was difficult.
16. He watched them row in the sea.
17. Growing children should have nourishing food.
18. Having finished their work, they returned home.
19. Without hurrying, they completed the work on time.
20. My father appeared distressed by the news.

KEY TO EXERCISES

Exercise 17

1. to attend : infinitive, object to "wanted"
2. to find : infinitive, complement to "is"
3. to walk : infinitive, subject to "makes"
4. to play : infinitive, object to "have tried"

5. to win : infinitive, object to "desire"
6. to enforce : infinitive, complement to "is"
7. to speak : infinitive, object to "wish"
8. to start : infinitive, subject to "took"
9. to take : infinitive, complement to "is"
10. to become : infinitive, object to "expects"

ข้อสังเกต จงพิจารณาการใช้ infinitive ในลักษณะต่างๆ และให้สังเกตคำที่ตามหลัง infinitive นั้นๆ ด้วย (มีลักษณะเป็น infinitive phrase ดังเคยกล่าวมาแล้วในตอนต้น)

Exercise 18

- | | | | |
|----------|-----------|--------|---------|
| 1. sleep | 2. go | 3. act | 4. wait |
| 5. sing | 6. cry | 7. get | 8. be |
| 9. rise | 10. touch | | |

ข้อสังเกต แบบฝึกหัดนี้ต้องการเน้นถึงการให้ Infinitive without "to"

หนังสือที่บริการสวัสดิการ ก.พ. จะพิมพ์ต่อไป

๑. ข้อสอบชั้นตรี พ.ศ. ๒๔๙๘, ๒๔๙๙, ๒๕๐๐ (ทุกวิชา ทุกกรม) ราคาของ
ส่งเงินภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๑ เล่มละ ๒๐ บาท ค่าส่ง ๒ บาท
๒. ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน
(ส่งชื่อองไว้ก่อน ยังไม่ต้องส่งเงิน)

News Summary

๑๐๐ น. ๕. ๒.

สรุปข่าว

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล

๘ มกราคม ๒๕๐๑

ท่าน ประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิก
ผู้แทนราษฎร

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้ข้าพเจ้า
เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลง
วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๑ และข้าพเจ้าได้จัดตั้งคณะ
รัฐบาล ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งและแต่งตั้ง
คณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑
มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๑ แล้วนั้น บัดนี้คณะรัฐมนตรีได้วาง
นโยบายโดยยึดมั่นถือมั่นถึงความจำเป็นที่จะต้องให้เป็นไปตาม
แนวนโยบายแห่งรัฐที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย และยึดถือหลักการเคารพต่อเสรีภาพของประชาชน
ชาวไทย เช่น เสรีภาพเกี่ยวกับแก่เคหสถาน กรรมสิทธิ์ใน
ทรัพย์สินของเอกชน ตามรัฐธรรมนูญ และอื่น ๆ เป็นมูลฐาน
จึงขอแถลงนโยบายเพื่อรับความไว้วางใจของสภาผู้แทนราษฎร
ตามความในมาตรา ๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๘๕
ดังต่อไปนี้

Statement of Government Policy

9 th January B.E. 2501

Mr. President and Honourable Members of
the Assembly of People's Representa-
tives,

Pursuant to my appointment as Prime
Minister by Royal Command under Royal
Proclamation dated 1 January B.E. 2501 and
my formation of a Government in the
Council of Ministers which has been insti-
tuted and appointed by Royal Command
under Royal Proclamation dated 1 January
B.E. 2501. the Council of Ministers has
now laid down its policy, convinced of the
importance of having to follow the main
lines of State policy as provided for in
the Constitution of the Kingdom of Thai-
land and adhere, as a basis, to the prin-
ciple of respect for the freedoms of the
Thai people, such as freedom relating
to a person's dwelling, private ownership
of property in accordance with the Con-
stitution and other freedoms. The policy
is, therefore, stated for the purpose of
receiving the confidence of the Assembly
of People's Representatives in accordance
with the provisions of Section 84 of the
Constitution of the Kingdom of Thailand
B.E. 2475, as amended B.E. 2495, as
follows :

๑. รัฐบาลนี้ ถือว่าประโยชน์สุขของประชาชน และความมั่นคงของประเทศไทย เป็นยอดปรารถนาในการบริหารประเทศ ฉะนั้นสิ่งใดที่เป็นภัยและไม่เป็นธรรมแก่สังคม จะได้จัดให้สูญสิ้นไปโดยเด็ดขาดและรวดเร็ว รัฐบาลจะปฏิบัติการทุกอย่างเพื่ออำนวยความสุขสมบูรณ์ให้แก่ประเทศไทยและประชาชน อันจะเป็นผลให้รัฐบาลนี้เป็น รัฐบาลของประชาชน และเพื่อประชาชนโดยแท้จริง

๒. รัฐบาลนี้จะ ผลัก รักษา ระบอบ ประชาธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เทอดทูนพระมหากษัตริย์ให้เป็นที่เคารพสักการะตลอดไป เชิดชูบำรุงพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติ และให้ความอุปถัมภ์บำรุงแก่ศาสนาอื่นซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชน

๓. รัฐบาลนี้ จะรักษาไว้ซึ่งสิทธิ และปฏิบัติ ตามหน้าที่อันมีตามสนธิสัญญากับประเทศทั้งหลาย จะยึดมั่นในหลักแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ และจะส่งเสริมสัมพันธไมตรี และร่วมมือกับนานาประเทศ เพื่อผลความสุขของโลกตามหลักแห่งความยุติธรรม ความผาสุกของประชาชนและความมั่นคงของประเทศ

๔. รัฐบาลนี้จะตระเตรียมสรรพกำลังของชาติเพื่อป้องกันราชอาณาจักรตามกำลังเศรษฐกิจของประเทศ และจะปรับปรุงกิจการด้านสวัสดิการของทหารให้ดียิ่งขึ้น

๕. รัฐบาลนี้ จะจัดการ รักษา ความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ โดยยึดถือหลักการป้องกันและบำรุงเป็น

1. The present Government holds that the welfare of the people and the security of the nation are most desirable in the administration of the country. Therefore, anything which is a danger or an injustice to society will be absolutely and speedily eradicated. The Government will do everything to bring prosperity to the nation and people so that, as a result, the present Government will truly be a Government of the people and for the people.

2. The present Government will uphold the democratic regime in accordance with the Constitution of the Kingdom of Thailand. will ever hold high the King as sacred, will exalt and support the Buddhist religion, which is the national religion, and will give help and support to other religions which are revered by the people.

3. The present Government will preserve its rights and carry out its duties under treaties with all countries. It will adhere to the principles of the Charter of the United Nations and will promote friendly relations and cooperation with nations in order to foster world peace, in accordance with the principles of justice, well-being of the people and security of the nation.

4. The present Government will prepare all national forces for the defence of the Kingdom according to the economic strength of the country and will improve the welfare services of the armed forces.

5. The present Government will see to the maintenance of internal order by

สำคัญ โดยเฉพาะจะจัดการคุ้มครองป้องกันให้ประชาชน
ได้ประกอบอาชีพโดยปราศจากความหวาดระแวงภัย เพื่อ
การนี้รัฐบาลจะได้จัดกำลังตำรวจ พนักงานปกครองและ
กำนันผู้ใหญ่บ้านให้มีประสิทธิภาพ และให้ตำรวจเป็นตำรวจ
ของประชาชนโดยแท้จริง จะจัดการพัฒนาการท้องถิ่น จะ
จัดให้มีกรมสร้างตนเองเพิ่มขึ้น และจะเร่งรัดดำเนินการ
เกี่ยวกับการ จัดที่ดิน เพื่อให้ประชาชน มีที่ดิน ทำกินให้ เป็น
การเหมาะสมแก่ท้องถิ่นและเศรษฐกิจของชาติ

จะจัดการ อาคารสงเคราะห์ โดย มุ่ง ช่วยเหลือ ผู้มี
รายได้น้อยเป็นสำคัญ และจะส่งเสริมการก่อสร้างบ้านใน
ราคาถูก เพื่อเพิ่มพูนปริมาณเคหสถานของประชาชน และ
จะส่งเสริมการประสาสงเคราะห์ให้อำนวยผลดียิ่งขึ้น

จะจัดการสาธารณูปโภคในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มีไฟ-
ฟ้า ประปา โดยทั่วถึงยิ่งขึ้น และจะจัดให้มีทางระหว่าง
ตำบล และทางระหว่างอำเภอให้ทั่วถึงขึ้นโดยเร็ว เพื่อ
ประโยชน์แก่เศรษฐกิจและความเจริญของท้องถิ่น

๖. รัฐบาลจะได้ส่งเสริมการอนามัยของประชา-
ชนให้ดีขึ้นโดยทั่วไป จะส่งเสริมการผลิตแพทย์และคัมภี
วิชาชีพอย่างอื่นอันเนื่องเกี่ยวกับการแพทย์ จะปรับปรุงและ
เพิ่มสถานพยาบาลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งในสถาน ที่ เครื่อง
มือ เครื่องใช้ และเจ้าหน้าที่ จะส่งเสริมการวิจัยทางแพทย์
การผลิตยาและเวชภัณฑ์เพื่อให้ได้ปริมาณและชนิดมากขึ้น
กว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

adhering chiefly to the principles of protec-
tion and development, particularly by affor-
ding protection to the public to enable them
to pursue their occupations without fear of
danger. For this purpose the Government will
organize the police force, administrative offi-
cers, commune and village headmen so that
they will possess efficiency and so that the
police will really become the people's police.
They will take steps for local development,
increase the number of self-help settlements
and accelerate land reform to enable the
people to have land for subsistence as ap-
propriate to the locality and national eco-
nomy.

They will take measures in housing
principally with a view to assisting people
with low income and will promote the con-
struction of houses at low cost so as to
increase the number of dwellings for the
people. They will also promote public welfare
work so as to yield better results.

They will take steps in the matter of
public utilities in the various localities so
that there may be more wide-spread elec-
tricity and water-supply and will expedite
a wide-spread construction of highways be-
tween communes and between districts for
the benefit of local economy and progress.

6. The present Government will pro-
mote the general improvement of the health
of the people, will promote the supply of
doctors and persons engaged in other rela-
ted professions, will improve and increase
hospitals in a fuller measure both as regards
premises, instruments, equipment and staff

๖. รัฐบาลนี้ จะได้เร่งสำรวจภาวะเศรษฐกิจของประเทศและริวางโครงการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติให้เป็นการถาวร

๗. รัฐบาลนี้ จะดำเนินการทุกทาง ที่จะรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา และจะได้ปรับปรุงแก้ไขวิธีการงบประมาณ ตลอดจนการควบคุมการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมาย กับทั้งจะระมัดระวังการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินให้เป็นไปโดยทางประหยัด และเกิดผลประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

รัฐบาลนี้ จะปรับปรุงการภาษีอากรให้เป็นธรรมแก่สังคม และจะจัดระบบภาษีอากรให้เหมาะสมแก่สภาพเศรษฐกิจและมาตรฐานการครองชีพของประชาชน กับทั้งจะแก้ไขวิธีการจัดเก็บ ภาษีอากรให้ รัดกุม และสะดวกแก่ผู้เสียภาษีอากรยิ่งขึ้น

๘. รัฐบาลนี้ จะได้พยายามปลดปล่อยหนี้สินของแผ่นดิน ซึ่งเป็นภาระหนักอยู่ในขณะนี้ให้เบาบางลงอย่างเต็มที่เท่าที่จะพึงกระทำได้

๙. รัฐบาลนี้ จะส่งเสริมช่วยเหลือ การ ประกอบอาชีพและการศึกษาของราษฎรที่เกี่ยวกับการเกษตร คือการ ผลิตพืชพันธุ์ กล้วยอาหาร การเลี้ยงสัตว์ การชลประทาน การ ป่าไม้ และการประมง ให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น

and will promote medical research and the production of medicine and medical supplies with a view to an increase in quantity and in kinds more than at present.

7. The present Government will accelerate the survey of economic conditions of the country and hasten to lay down a plan for national economic development on a permanent basis.

8. The present Government will take every measure to maintain the stability of the currency and will improve and revise the budgetary procedure, including the supervision of public expenditures in compliance with the law and will exercise care in effecting public expenditures with a view to economy and to real benefit accruing to the people.

The present Government will improve taxation so as to conform to social justice, and will render the system of taxation appropriate to the economic condition and living standard of the people and will also revise the method of tax collecting with a view to greater compactness and convenience to the taxpayers.

Furthermore, the present Government will endeavour to alleviate the public debt, which is a heavy burden at the present time, as best it could do.

9. The present Government will promote and assist the occupations and education of the people in the field of agriculture namely: the production of food, animal husbandry, irrigation, forestry and fisheries so as to obtain better results both in quan-

๑๐. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมและปรับปรุงการสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ให้แพร่หลายตามความต้องการของประชาชน และให้ใหม่จะสมกับภาวะเศรษฐกิจ เพื่อยกฐานะการครองชีพและภาวะเศรษฐกิจให้ดีขึ้น

๑๑. รัฐบาลนี้จะดำเนินการจัดทำ ส่งเสริม ช่วยเหลือการอุตสาหกรรมให้มีมากยิ่งขึ้น ชักชวนและสนับสนุนให้มีการลงทุน ทั้งภายในประเทศ และจากต่างประเทศ ตามความเหมาะสม ส่วนการอุตสาหกรรมภายในครอบครัวนั้นก็จะส่งเสริมช่วยเหลือให้เจริญยิ่งขึ้น ตลอดจนกิจการทำการค้นคว้าทดลองวัตถุดิบที่มีอยู่ในประเทศ เพื่อให้เกิดการอุตสาหกรรมใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีก

๑๒. รัฐบาลนี้จะส่งเสริม และดำเนินการสื่อสารทางไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ และวิทยุ ให้ประชาชนได้รับความสะดวก แม่นอน และรวดเร็วยิ่งขึ้น ส่วนการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ตลอดจนการทำเรื่องที่จะได้ควบคุม เสริมสร้าง บูรณะ และประสานงาน ให้ประชาชนได้รับประโยชน์และความสะดวกมากที่สุด

๑๓. รัฐบาลนี้จะ ส่งเสริม การค้า ภายใน ประเทศ จะแก้ไขอุปสรรคและวิธีการขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตมาสู่แหล่งบริโภคให้เป็นไปโดยสะดวก สม่ำเสมอ รวดเร็ว และประหยัด จะรักษาระดับราคาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพ จะส่งเสริมให้มีการส่งสินค้าออกชนิดต่าง ๆ ให้มีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น จะส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้า

tity and quality so that the income of those engaged in the occupations may increase.

10. The present Government will promote and readjust the various types of cooperative movement so that they may spread according to the requirements of the people and may be appropriate to economic conditions in order to raise the standard of living and improve the economic situation.

11. The present Government will take steps to create, promote and assist industries with a view to increasing them. It will induce and support investments both within the country and from abroad as appropriate. As regards home industries, it will promote and assist their development, as well as research and experimentation of the country's raw materials in order to bring about an increase in new industries.

12. The present Government pursue the policy of promoting and carrying on postal, telegraphic, telephonic and wireless communications so that the public may receive greater facilities, certainty and speed, while communications by land, water and air as well as port facilities will be supervised, developed, improved and co-ordinated in order that the public may receive maximum benefit and facilities.

13. The present Government will promote domestic trade. It will remove obstacles and improve the system of transporting goods from the producing centres to the consuming centres with a view to convenience, regularity, speed and economy. It will

ภายในที่จำเป็นให้มีปริมาณเพียงพอแก่ความต้องการ และ
ให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ จะ
พยายามรักษาไว้ซึ่งดุลย์การค้ากับต่างประเทศ และปฏิบัติ
ประการอื่น ๆ เพื่อความมั่นคงแห่งเศรษฐกิจของประเทศ

maintain the price levels of goods essential
to subsistence. It will encourage various
kinds of exports with a view to increasing
both their volume and value. It will encourage
the production of essential goods within
the country sufficiently to meet requirements
and will give protection to domestic industries.
It will endeavour to maintain a
balance of trade with foreign countries and
will take other measures for the economic
stability of the country.

๑๔. รัฐบาลนี้ จะ ทำนุบำรุง การศึกษา มาก ยิ่งขึ้น
เพื่อให้เกิดผลดีทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยมุ่งให้
ประชาชน เป็นพลเมืองดีในระบอบ ประชาธิปไตย และเป็น
กำลังทางเศรษฐกิจของชาติ จะพยายามให้มีสถานศึกษา
ให้เพียงพอ ดำเนินการยกระดับการศึกษาเบื้องต้นของ
ประชาชนทั่วไปให้สูงขึ้น พัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค
ตลอดถึงการศึกษาระดับสูง และส่งเสริมการอาชีวศึกษาเป็น
พิเศษ จะได้เร่งผลิตรายและปรับปรุงหลักสูตร วิธีการวัด
ผลการศึกษา แบบเรียนและอุปกรณ์ให้เหมาะสม กับทั้ง
จะได้แก้ ปัญหาเกี่ยวกับ เขวชน โดยส่งเสริม การพลศึกษา
และกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกจากนี้รัฐบาลจะได้สนับสนุน
ส่งเสริมและปรับปรุงโรงเรียนราษฎร์ กับส่งเสริมวิเทศ
ฐานะและสวัสดิภาพของครูโดยทั่วไป

14. The present Government pursue
the policy of greater development of educa-
tion in order to bring about good results
both in quantity and quality so that the
people may become good citizens in a
democratic regime and constitute the econo-
mic power of the nation. It will endeavour
to provide educational institutions in suffi-
cient number, raise the standard of primary
education of the people in general to a
higher level, develop regional education as
well as higher education and promote voca-
tional education in particular. It will accele-
rate the supply of teachers and readjust
the curricula, the methods of measuring the
results of education, text-books and accesso-
ries, as well as solve juvenile problems by
promoting physical education and other
special activities. Furthermore, it will sup-
port, promote and improve private schools
as well as promote the academic standing
and welfare of teachers in general.

จะ ทำนุบำรุง ศิลปและวัฒนธรรมของชาติตลอดจน
ปรับปรุงกิจการพิพิธภัณฑ์และหอสมุดแห่งชาติให้ดียิ่งขึ้น

The Government will develop the na-
tional arts and culture as well as improve
the activities of the National Museum and
Library.

๑๕. รัฐบาลนี้จะเคารพในอำนาจอิสระของศาลในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี และจะจัดให้ศาลได้ดำเนินการพิจารณาไปโดยสะดวกรวดเร็ว อำนาจความยุติธรรมอย่างดีที่สุดแก่ประชาชน

๑๖. รัฐบาลนี้ได้คำนึงถึงความสำคัญว่า การบริหารราชการจะดำเนินไปด้วยดี จำต้องอาศัยสมรรถภาพประสิทธิภาพ และความซื่อสัตย์สุจริตของข้าราชการ เพราะฉะนั้น รัฐบาลจะได้ดำเนินการปรับปรุงให้ข้าราชการมีลักษณะเช่นว่านี้อย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

รัฐบาลหวังว่า สมาชิกแทนราษฎร จะได้ให้ความไว้วางใจเพื่อรัฐบาลจะได้บริหารราชการแผ่นดินต่อไป.

15. The present Government will respect the independent power of the Courts in the trial and adjudication of cases and arrange for the Courts to proceed with the trial with convenience and speed and to afford the best justice to the people.

16. The present Government is aware of the importance of the fact that good administration must depend upon the ability, efficiency, and integrity of the officials; therefore the Government will take steps as best it can, to secure that officials possess such qualities.

The Government hopes that the Assembly of the people's Representatives will give its confidence so that the Government may proceed to administer the affairs of State.

อัตรากำเยียบปกวารสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๐

เยียบปกแข็ง	๑๓	บาท
เยียบปกอ่อน	๓	บาท
ค่าส่งทางไปรษณีย์ เล่มละ	๒.๕๐	บาท

ภาษาไทย

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

คำที่สำเนียงซ้ำกันแต่เขียนไม่เหมือนกัน

ในภาษาไทย มีคำที่ออกสำเนียงเหมือนกัน หากแต่มีความหมายแตกต่างจากกัน และเขียนไม่เหมือนกันอยู่หลายคำ บางทีทำให้เกิดการผิดพลาด ซึ่งพดลยทำให้ความหมายนั้นผิดกันไกลไปเลยทีเดียว จึงขอนำมาเปรียบเทียบไว้บางคำ ดังต่อไปนี้

- การ - หน้าที่, กิจ, ธุระ, งาน, (มีคำประกอบที่ใช้ "การ" นี้ บางคำ เช่น "องค์การ" "โครงการ")
- การณ์ - เหตุ, เค้า, มุต (มีคำประกอบที่ใช้ "การณ์" นี้ เช่น "ประสพการณ์" "สถานการณ์")
- กาล - เวลา, คราว, ครั้ง, หน, (มีคำประกอบที่ใช้ "กาล" นี้ เช่น "ฉีกฤตกาล" "เทศกาล" "บทเฉพาะกาล")
- กาน - ตัดให้เตียน, รานให้เตียน (เช่น กานต้นไม้)
- กฏ - จดไว้เป็นหลักฐาน-ควาไว้-ข้อบัญญัติ
- กต - บังคับลง, แกลงกตไว้, ชัน
- ข้าว - เป็นคำนาม หมายถึงข้าวที่เราใช้กิน
- เข้า - เป็นคำกริยา หมายถึงเคลื่อนไปข้างใน, ประสม, ได้
- เข็ญ - ความยาก, ความลำบาก, เข็ญใจ-ยากจน
- เข็น - เลื่อนไป, ไล้ไป, ทำให้เคลื่อนไป
- ชัน - เป็นคำนาม แปลว่าชัน
- ค้น - เป็นคำกริยา แปลว่า ค้นไว้, ค้นไว้, แทรกในระหว่าง
- โจทก์ - ผู้กล่าวหา, ผู้ฟ้อง
- โจทย์ - คำถาม
- โจม - เต่าตอ, พุดกันเชิงแซ

แนวเรียงความ

โดย..... บุญหุด พันธุ์เพ็ง อ. บ.

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

เรื่อง การปกครองของประเทศในระบอบประชาธิปไตย

(ข้อสอบชั้นตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๘๕)

๑. อารัมภบท - การปกครองคืออะไร
 - ทำไมจึงต้องมีการปกครอง (มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ฯลฯ อยู่ร่วมกันต้องมีระเบียบวินัย นั่นคือ ต้องมี - การปกครอง)
 - ประวัติการปกครอง (อย่างย่อ) - ราชาธิปไตย (กษัตริย์เป็นใหญ่)
 - คณาธิปไตย (คณะบุคคลเป็นใหญ่)
 - ธนาธิปไตย (ผู้มีทรัพย์สินเป็นใหญ่)
 - อภิชนาธิปไตย (อภิชนเป็นใหญ่)
 - ประชาธิปไตย
 - การปกครองระบอบประชาธิปไตย คืออย่างไร
(อธิบายละเอียด เข้าเรื่อง -)
๒. เข้าเรื่อง การปกครองของประเทศในระบอบประชาธิปไตย
 - ปัจจุบันการปกครองมี ๒ ค่าย คอมมิวนิสต์ - และประชาธิปไตย
 - ประวัติ ปกครองประชาธิปไตย - ประชาธิปไตยเอเทินส์
 - รวมพลเมืองทุกชั้นเข้าด้วยกัน
 - เลิกถือพวก
 - ให้สิทธิพลเมืองเท่ากัน
 - มีสภา
 - วิวัฒนาการประชาธิปไตย
 - ประชาธิปไตยปัจจุบันมีประเทศใดบ้าง
 - ลักษณะการปกครองประชาธิปไตย
 - แบบของระบอบประชาธิปไตย - แบบมีประธานาธิบดี - อเมริกา
 - แบบรัฐสภา อังกฤษ ไทย
 - แบบมีประธานาธิบดี - สกอต ฝรั่งเศส

- ลักษณะการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

- เป็นอย่างไร — ทุกคนยอมเสมอกันในกฎหมาย
- มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของตน
- มีเสรีภาพในความคิดเห็น ร่างกาย ฯ
- ราษฎรปกครองตนเอง ทางรัฐสภา — หรืออำนาจอธิปไตยมาจากปวงชน

- ตัวอย่างจากแบบการปกครองประชาธิปไตยไทย — มีคณะรัฐมนตรี

- ปกครองตนเองโดยมีสภา
- โดยเลือกตั้ง
- อำนาจทั้งสามแยกกัน
- บริหาร
- ศาล
- นิติบัญญัติ

๓. บรรยายเรื่องตามแนวที่วางไว้ — ตาม ๒

๔-๕. แทรกเหตุผลตามความเหมาะสม

แทรกความคิดเห็นในตอนที่เหมาะสม — ความคิดเห็นอาจจะเป็น

- เปรียบเทียบ แบบไหนดี
- เราเห็นว่อย่างไร
- ควรดำเนินแบบประชาธิปไตย
- ที่ดำเนินมาแล้วให้ผลอย่างไร
- มีความคิดเห็นอย่างไร จึงจะเป็นประชาธิปไตย
- ชั่งกว่าที่เป็นอยู่

๑ ๓ ๑

๖. สรุป และจบเรื่อง — เมื่อเห็นว่าแบบประชาธิปไตยดี

- ฉะนั้น การปกครองจึงควรเป็นแบบประชาธิปไตย
- แบบปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นดังที่อธิบายมาแล้ว
- ควรจบด้วยคำคม ซึ่งอาจจะเป็นคำของอับราฮัม ลินคอล์น กล่าวที่เกตติสเบิร์ก ที่ว่า—
- “การปกครองระบอบประชาธิปไตย หมายถึงการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน.....” ก็ให้.

ย่อประวัติศาสตรไทย

โดย..... โชค สุกันธวิช พ.ม., อ.บ.
อาสา สุกรมงคล พ.ม., อ.บ.

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย



(ต่อจากฉบับก่อน)

๒๕. สมเด็จพระเจ้าเสือ พ.ศ. ๒๒๔๖-๒๒๕๓

เมื่อหลวงสรศักดิ์ ได้เสวยราชย์แล้วกราชภิเศก ทรงพระนามว่า สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๑๒ หรือ ขุนหลวงสรศักดิ์ หรือเรียกกันทั่วไปว่า สมเด็จพระเจ้าเสือ ความจริงพระองค์เป็นกษัตริย์ที่เข้มแข็ง ทำอะไรทำจริง และชอบเสด็จประพาสนอกพระนครอยู่เสมอ จึงทรงรอบรู้ความเป็นไปของราษฎรได้คึกคักกว่ากษัตริย์หลาย ๆ พระองค์ที่ล่วงมาแล้ว ในสมัยของพระองค์ไม่ช้าก็เข้ามาเบียดเบียน เพราะพระองค์เก่งกล้าสามารถและหาว่าหาญในการสงคราม ในรัชกาลของพระองค์จึงไม่มีเหตุการณ์สำคัญอย่างใดเกิดขึ้น มีแต่เรื่องราวที่ควรรู้อยู่เรื่องหนึ่ง คือ เรื่อง "พันท้ายนรสิงห์" ซึ่งมีความสำคัญว่า พันท้ายนรสิงห์เป็นนายท้ายเรือพระที่นั่งของพระเจ้าเสือ

อยู่มาวันหนึ่งพระเจ้าเสือเสด็จประพาสทางชลมารคเพื่อทรงเบ็ดที่ปากน้ำเมืองสมุทรสาคร คลองที่เสด็จไปนั้น คือ คลองโคกขามคดเคี้ยวมาก เกินความสามารถของพันท้ายนรสิงห์ที่จะลพายเรือให้ปลอดภัย เรือพระที่นั่งจึงชนเข้ากับคดง โชนเรือหักคกหน้า ตามกฎหมายพันท้ายนรสิงห์มีความผิดจะต้องลงโทษถึงประหารชีวิต แต่พระเจ้าเสือทรงเห็นวาคดของคดเคี้ยวมากและน้ำไหลเชี่ยวเป็นการยากที่จะให้ปลอดภัยได้ จึงยกโทษให้ แต่พันท้ายนรสิงห์กลับขอให้ประหารตนเองตามโบราณราชประเพณี พระองค์ทรงอาลัยพันท้ายนรสิงห์และเพื่อมิให้ผิดกฎหมายแต่ยรวาด ทรงโปรดให้บันทึกเป็นรูปพันท้ายนรสิงห์แล้วดัดศีรษะเสีย พันท้ายนรสิงห์ก็ยังไม่ยอมเพราะจะเสียประเพณี ในที่สุดพระเจ้าเสือจำต้องรับสั่งให้ประหารชีวิต พันท้ายนรสิงห์ และทรงอุปการะบุตรภรรยาของพันท้ายนรสิงห์เป็นอย่างดี นับเป็นตัวอย่างอันดีในความซื่อสัตย์ของพันท้ายนรสิงห์ และเป็นประวัติอันดังกามดับมาจนถึงบัดนี้

พระเจ้าเสือครองราชย์มาจนถึง พ.ศ. ๒๒๕๓ จึงเสด็จสวรรคต เจ้าฟ้าเพชร ราชโอรส

องค์ใหญ่ ซึ่งเป็นที่พระมหากษัตริย์อยู่แล้ว ได้ราชสมบัติสืบไป ราชอนุชาสามัญพากันขนานพระนามว่า "ขุนหลวงท่ายสระ" เพราะพอพระทัยประทับพระที่นั่งทรงท่ายสระนั้นเอง ๗ เตราระคิดนิตยเป็นนักแต่งทรงเบ็ดมาแต่สมเด็จพระราชบิดา

๒๖. สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก (ขุนหลวงท่ายสระ) พ.ศ. ๒๒๕๓-๒๒๗๕

เมื่อสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกได้ครองราชย์ ก็โปรดให้เจ้าฟ้าพร ราชอนุชาเป็นมหากษัตริย์ชื่อกันว่า "พระบดินทรน้อย" และได้โปรดให้จับพระองค์ดำโอรสอันเกิดแก่พระธนมของพระเพทราชาประหารชีวิตเสีย เพราะมีท่าทีจะเป็นกบฏและก่อการร้ายในแผ่นดิน

เหตุการณ์ที่สำคัญๆ ในรัชกาลสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก คือ

ก) เมื่อ พ.ศ. ๒๒๕๔ เขมรเกิดแตกแยกกันเอง คือ เจ้าเมืองตะแควมาขอพึ่งกรุงศรีอยุธยา แต่พระแก้วฟ้าซึ่งเป็นอนุชาไปเข้าข้างญวน จึงโปรดให้ยกทัพยกทัพเรือไปช่วยเจ้าเมืองตะแคว ทัพเรือไปเพื่อยงพดลแก่ทัพเรือของญวนและแตกยับเยิน ส่วนทัพบกมีเจ้าพระยาตากใหม่เป็นนายทัพได้รับชนะตลอดทาง และใช้อุบายเกลี้ยกล่อมพระแก้วฟ้าให้ยอมอ่อนข้อต่อพี่ชายด้วยตัว เขมรก็เป็นปรกติและขนต่อราชอาณาจักรไทยตามเดิม

ข) พ.ศ. ๒๒๖๔ ได้โปรดให้ดำเนินการขุดคลองมหาชัยจนสำเร็จใช้เป็นประโยชน์ในทางคมนาคมและค้าขายทางเรือเป็นอันมาก

ค) พ.ศ. ๒๒๖๕ ได้โปรดให้ทศไทยเดินทางไปเจริญทางราชการไมตรียังพระเจ้ากรุงจีน (พระเจ้าเฉียนจิ้งหยินฮ่องเต้) คราวนั้นไทยได้นำสินค้าข้าวออกไปขายยังเมืองท่าของจีนด้วยเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมของไทย

สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกมีราชโอรส ๓ พระองค์ คือ เจ้าฟ้านเรนทร์ เจ้าฟ้าอภัย และเจ้าฟ้าปรเมศวร์ ในตอนปลายรัชกาล สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกทรงระแวงในพระอนุชา จึงดำริจะยกราชสมบัติให้เจ้าฟ้านเรนทร์ราชโอรสองค์ใหญ่ แต่เจ้าฟ้านเรนทร์ไม่เห็นด้วยจึงลาไปผนวชด้วย สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกจึงดำริสั่งไว้ว่า ถ้าพระองค์สวรรคตลงให้ยกเจ้าฟ้าอภัยขึ้นเป็นมกุฎราชกุมารสืบต่อจากพระองค์ พอสมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกเสด็จสวรรคต พระบดินทรน้อย (พระอนุชา) กับเจ้าฟ้าอภัยก็เกิดแย่งราชสมบัติกัน การสู้รบแย่งราชสมบัติกันนั้นเลยกลายเป็นสงครามกลางเมืองครั้งใหญ่ ทำให้นายทหารฝีมือดี ๆ ของกรุงศรีอยุธยาต้องล้มตายลงในการ

สู้รบเพื่อเจ้านายฝ่ายที่คนสนับสนุนเป็นจำนวนมาก บ้านเมืองจึงอ่อนแอตั้งเป็นลำดับ สงครามกลางเมืองได้ดำเนินไปหลายวัน ในที่สุดฝ่ายพระบรมชนกชนนีของมัยรัชชนะได้ขึ้นครองราชสมบัติต่อมา ได้พระนามว่า สมเด็จพระเจ้าบรมโกษ

๒๗. สมเด็จพระเจ้าบรมโกษ พ.ศ. ๒๒๗๕-๒๓๐๓

พระบรมชนกชนนีได้เสวยราชย์และได้พระนามว่า สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช แต่คนทั่วไปเรียกว่า สมเด็จพระเจ้าบรมโกษ เมื่อได้เสวยราชย์ใหม่ๆ ได้มีการกวาดล้างข้าราชการองครักษ์ ซึ่งเป็นสมุหกรรมกรของเจ้าฟ้าอภัยเสยเป็นอันมาก ทำให้คนต่างๆ ต้องเสยหัวลงมากในคราวนั้น บังเอิญสมัยนั้นนานาประเทศใกล้เคียงกับอ่อนแอ จึงมิได้มีการสงครามเกิดขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นเคราะห์ดีของไทย

เหตุการณ์สำคัญในรัชกาลมหัศจรรย์ คือ

ก) การเป็นไมตรีกับพม่า สมัยนั้นตั้งเมืองมอญซึ่งเป็นหัวหน้เมืองอยู่ได้คงตัวเป็นนครที่ไม่ยอมชนแก่พม่า และยังได้ส่งทูตมาขอพระราชทานสมเด็จพระเจ้าบรมโกษจะเอาไปแต่งตั้งเป็นมเหสี แต่สมเด็จพระเจ้าบรมโกษไม่โปรดประทานให้ ขณะที่เมืองมอญยังมีพม่าประมาณ ๓๐๐ ครัวเรือนคกค้างอยู่ในหัวเมืองมอญ พวกนั้นลงเรือหนีเข้ามายังเมืองตะนาวศรี สมเด็จพระเจ้าบรมโกษได้ทราบจึงโปรดให้รับพม่าเข้าไว้ในกรุงศรีอยุธยา ครั้นความทราบไปถึงพระเจ้าอังวะก็มีพระราชดำริมาขอพระทัย เนื่องในพระมหากรุณาธิคุณนั้น

ข) การศาสนา สมัยนั้นที่เมืองดังกล่าวเกิดหมดอันสมณวงศ์ เพราะเดี่ยเมืองแต่พวกทมิฬ ต่อมาพระเจ้ากสิวิราชเจ้าชาวดังกล่าวได้ทำการกู้ภัยได้จึงดำริจะตั้งสมณวงศ์ขึ้นอีก ได้โปรดให้ทศเดินทางมาขอพระมหาเถระกับคณะสงฆ์ไทยไปยังดังกล่าว สมเด็จพระเจ้าบรมโกษจึงโปรดให้พระอุปถัมภ์ และพระอริยมุนี กับพระสงฆ์อีก ๑๒ รูป ออกไปตั้งสมณวงศ์ที่เมืองดังกล่าว

สมเด็จพระเจ้าบรมโกษมีพระโอรส ๗ องค์ คือ กรมขุนเสนาพิทักษ์ (เจ้าฟ้าธรรมราชาธิบดี) กรมขุนอนุรักษ์มนตรี (เจ้าฟ้าเอกทัศน์) กรมขุนพรพินิต (เจ้าฟ้าอุทุมพร) ซึ่งประสูติแต่พระมเหสีเอก ส่วนอีก ๔ องค์ซึ่งประสูติแต่พระสนมเอกได้แก่ กรมหมื่นเทพพิพิธ (พระองค์เจ้าแขก) กรมหมื่นจิตรสุนทร (พระองค์เจ้ามิ่งคุณ) กรมหมื่นสุนทรเทพ (พระองค์

หารัด) และกรมหมื่นเฉยศึก (พระองค์เจ้าปาน) ได้ทรงตั้งให้กรมขุนพิทักษ์เป็นมหาอุปราช ซึ่งชอบพอกับกรมหมื่นเทพพิฆเนนาคี ส่วนเจ้าต่างกรมทั้ง ๓ นั้นไม่ถูกกัน เลยทอดใจคิดว่า กรมขุนเฉยศึกเป็นข้ากับสมเด็จพระเจ้าบรมโกษฐ์ จึงโปรดให้ตั้ง โทษ โบายกรมขุนเฉยศึกจนถึงแก่สิ้นชีวิต ส่วนกรมขุนอนุรักษมนตรีนั้นทรงเห็นว่าโง่เขลา จึงให้ผนวชเสีย และโปรดตั้งให้กรมขุนพรพินิตเป็นมหาอุปราชแทน สมเด็จพระเจ้าบรมโกษฐ์ สิ้นชีพสวรรคต เมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๓ และกรมขุนพรพินิต (เจ้าฟ้าอนุกรมพร) ได้ขึ้นครองราชย์สืบต่อไป

คำถามท้ายบท

๑. จงแสดงถึงเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องประกาศสงครามกับอังกฤษ ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
๒. การอักษรศาสตร์และวรรณคดีไทยในสมัยสมเด็จพระนารายณ์เจริญรุ่งเรืองเพียงใด
๓. ทำไมในสมัยรัชกาลพระเพทราชาจึงมีการกบฏเสมอ และการกบฏที่สำคัญๆ มี

อะไรบ้าง

๔. พันท้ายนรสิงห์คือใคร มีเรื่องสำคัญควรรู้ในทางประวัติศาสตร์อย่างไร
๕. สมเด็จพระเจ้าเสือ มีพระนามสมจริงกับว่าเป็น "เสือ" อย่างไรหรือไม่
๖. ในแผ่นดินขุนหลวงท้ายสระได้มีนโยบายต่างประเทศอย่างไร
๗. สมเด็จพระเจ้าบรมโกษฐ์ส่งพระสงฆ์ไปลังกาเพื่ออะไร
๘. ใครดำเนินการขุดคลองมหาชัยจนสำเร็จและได้ประโยชน์ในทางใด



สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย... ซาลี เอ็มกระสินธุ์



๕. ม.ก. — พันโทอาหะมัด ฮุสเซน หัวหน้าระบอบปกครองตนเองทางภาคกลางของเกาะสมมาตร ซึ่งเข้ายึดครองรัฐบาลกลางอินโดนีเซียที่เกาะชวา ได้แถลงที่เมืองปาตว่าท่าที่ระบอบปกครองของเขาตั้งตนเป็นอิสระ และตกลงใจตามลำพังนั้น เป็นวิธีการมุ่งแก้ไขความผิดพลาดของรัฐบาลกลาง
๗. ม.ก. — ดร. วิลเลียม เทรส นายกรัฐมนตรีฮอลันดา แถลงว่า กรณีพิพาทระหว่างอินโดนีเซียกับฮอลันดา เรื่องดินแดนนวกนัคะวินีก เวลมาโตกลางเป็นเรื่องที่ต้องเป็นหน้าที่ของสหประชาชาติจะหาทางแก้ไขเสียและเพราะอินโดนีเซียเป็นฝ่ายทำลาบลู่ทาง
- นายคเพนเบกเกอร์ นายกรัฐมนตรีแคนาดา แถลงว่า สหประชาชาติอาจจะต้องไม่ควรถัดสินใจพยายามเปิดประชุมชั้นสูงสุดกับไซบีเรีย จนกว่าจะได้หารือกับประเทศพันธมิตรอื่น ๆ เสียก่อน
- กษัตริย์สุรนาตูกแห่งกัมพูชา ได้ทรงยุบสภาผู้แทนราษฎรกัมพูชาแล้ว ตามคำแนะนำของรัฐบาลกัมพูชา ซึ่งกล่าวหาว่าสภาผู้แทนราษฎรกัมพูชาได้เข้าแทรกแซงกิจการบริหาร และได้เป็นอุปสรรคทำให้การบริหารของรัฐบาลกัมพูชาไม่สามารถดำเนินก้าวหน้าไปได้
๑๐. ม.ก. — รัฐบาลไทย ประกาศเลิกกฎอัยการศึก
๑๑. ม.ก. — เซ็ก อับดุลลาห์ อัดคานายกรัฐมนตรีแคชเมียร์ ซึ่งได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ ภายหลังที่ถูกคุมขังอยู่เป็นเวลา ๔ ปีครึ่ง แถลงว่า ควรให้ประชาชนแคชเมียร์เป็นผู้กำหนดอนาคตของแคชเมียร์เอง
๑๒. ม.ก. — วิกฤตการณ์ครั้งใหม่อุบัติขึ้นระหว่างฝรั่งเศสกับคูเวต เมื่อ ประธานาธิบดีบูร์กิบาแห่งคูเวตซึ่งปฏิเสธการต้อนรับคณะทูตพิเศษของฝรั่งเศสทั้งหมด โดยขอมต้อนรับแต่เพียงคนเดียวในสองคน
- รัฐบาลฝรั่งเศสเรียกทูตพิเศษทั้งสองกลับคืนกรุงปารีส พร้อมกับเรียกเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำคูเวตซึ่งกลับไปด้วย และออกแถลงการณ์กล่าวหาว่า ประธานาธิบดีบูร์กิบาเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการแสดงพฤติกรรมไม่เป็นมิตรกับฝรั่งเศสของงใจ
- กษัตริย์ซาอุด์ แห่งซาอุด์อาระเบีย กับรัฐบาล ใ้ร่วมกันจ่ายเงิน ๑๐๐,๐๐๐ ปอนด์ช่วยเหลือชาวบราซิลนิคมต่อต้านฝรั่งเศสในอัลจีเรีย พร้อมทั้งกำหนดวันที่ ๖ มีนาคม เป็นวันที่ระลึกสำหรับชาวอัลจีเรียเรียกว่า "วันอัลจีเรีย"
- ๒๐ ม.ก. — การลงนามสนธิสัญญาสันติภาพ และข้อตกลงเรื่องค่าปฏิกรรมสงครามระหว่างอินโดนีเซียกับญี่ปุ่น ถัดหนึ่งวันทำกันในกรุงจาการ์ตาในวันนี้ เพื่อยุติสถานะสงครามระหว่างประเทศทั้งสองอันมีมาตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่แล้ว.

สั่งห้าม



ปริญญาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาตรี

คณะนิติศาสตร์	เรียกว่านิติศาสตร์บัณฑิต	อักษรย่อ น.บ.
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี		
ก. แผนกพาณิชย	เรียกว่าพาณิชยศาสตร์บัณฑิต	,, พณ. บ.
ข. แผนกบัญชี	,, บัญชีบัณฑิต	,, บช. บ.
คณะรัฐศาสตร์	,, รัฐศาสตร์บัณฑิต	,, ร.บ.
คณะเศรษฐศาสตร์	,, เศรษฐศาสตร์บัณฑิต	,, ศ.บ.
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์		
ก. แผนกสังคมสงเคราะห์	,, สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต	,, สด. บ.
ข. แผนกวารสาร	,, วารสารศาสตร์บัณฑิต	,, ว.บ.
คณะรัฐประศาสนศาสตร์	,, รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต	,, รป. บ.
(ยังไม่ได้กำหนดหลักสูตร)		

ปริญญาโท

คณะนิติศาสตร์	,, นิติศาสตร์มหาบัณฑิต	,, น.ม.
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี		
ก. แผนกพาณิชย	,, พาณิชยศาสตร์มหาบัณฑิต	,, พณ. ม.
ข. แผนกบัญชี	,, บัญชีมหาบัณฑิต	,, บช. ม.
คณะรัฐศาสตร์		
ก. ทางรัฐศาสตร์	,, รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต	,, ร.ม.
ข. ทางการทูต	,, มหาบัณฑิตทางการทูต	,, ท.ม.

คณะเศรษฐศาสตร์

- ก. แผนกเศรษฐศาสตร์ เรียกว่าเศรษฐศาสตร์มหัพพันพิท
 แผนกเศรษฐศาสตร์ อักษรย่อ ศ.ม. (แผนก...)
- ข. แผนกสังคมวิทยา ,, เศรษฐศาสตร์มหัพพันพิท
 แผนกสังคมวิทยา ,, ศ.ม. (แผนก...)

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

- ก. แผนกสังคมสงเคราะห์ ,, สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหัพพันพิท ,, สด. ม.
 (ยังไม่ได้กำหนดหลักสูตร)

- ข. แผนกวารสาร ,, วารสารศาสตร์มหัพพันพิท ,, ว.ม.

- คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ,, รัฐประศาสนศาสตร์มหัพพันพิท ,, รป. ม.

ปริญญาเอก

- คณะนิติศาสตร์ ,, นิติศาสตร์คุษฎีบัณฑิต ,, น.ค.

คณะรัฐศาสตร์

- ก. ทางรัฐศาสตร์ ,, รัฐศาสตร์คุษฎีบัณฑิต ,, ร.ค.

- ข. ทางการทูต ,, คุษฎีบัณฑิตทางการทูต ,, ท.ค.

คณะเศรษฐศาสตร์

- ก. แผนกเศรษฐศาสตร์ ,, เศรษฐศาสตร์คุษฎีบัณฑิต
 (แผนกเศรษฐศาสตร์) ,, ศ.ค. (แผนก...)

- ข. แผนกสังคมวิทยา ,, เศรษฐศาสตร์คุษฎีบัณฑิต
 (แผนกสังคมวิทยา) ,, ศ.ค. (แผนก...)

ปริญญาและประกาศนียบัตรอื่น ๆ

ปริญญาตรีธรรมศาสตร์บัณฑิต (ตามหลักสูตรเก่า) อักษรย่อ ข.บ.

ผู้สำเร็จปีที่ ๓ ของชั้นปริญญาตรีทุกคณะ เป็นอนุปริญญา

ประกาศนียบัตรการบัญชีตามหลักสูตรเก่า ๓ ปี เทียบเท่าปริญญาตรี

ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชีตามหลักสูตรเก่า ๕ ปี เทียบเท่าปริญญาโท

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน



เฉลยข้อสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการธุรการสามัญชั้นตรี

ตำแหน่งพนักงานคุมประพฤติ ในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง กระทรวงยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๐๐

วิชาอาชญาวิทยาและความรู้ทั่วไปในวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ข้อ ๑. ถาม จงอธิบายสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในปัญหาเรื่องลูกนอกสมรส (Illegitimate Children) และทางแก้ไขโดยสถานสงเคราะห์หญิงที่มีสามีโดยมิได้แต่งงานโดยชอบด้วยกฎหมาย

จงคำตอบ

ลูกนอกสมรสเป็นเด็กที่เกิดจากหญิงที่มีสามีได้ทำการแต่งงานกับชายโดยชอบด้วยกฎหมายมักเป็นเด็กที่พ่อแม่ต่างไม่รู้ว่าเป็นพ่อแม่ เด็กเช่นนี้มักมีฐานะในสังคมต่ำต้อย มีความขัดแย้งทางจิตเนื่องจากความไม่เป็นปกติของอารมณ์ โดยทั่วไปเกิดแต่เจ็บโตมาในท่ามกลางความเกลียดชังของผู้อื่น สุขภาพก็มักไม่สมบูรณ์อาจเนื่องจากการพยายามกำจัดเด็กก่อนคลอด หรือการล้มตัวโดยคำสั่งของพ่อแม่ เด็กเหล่านี้ขาดทุกสิ่งทุกอย่างแม่แต่พ่อแม่ตั้งแต่แรกเกิด ถ้าไม่เข้าช่วยย่อมจะทำให้เด็กมีท่าทีไม่เป็นมิตรต่อผู้อื่นและชิงชังต่อโลกหรือสิ่งแวดล้อม ทำผิดได้ง่าย

การแก้ไขด้วยวิธีของสถานสงเคราะห์หญิงที่มีสามีโดยมิได้แต่งงานโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นการเหมาะสม โดยช่วยเหลือในเรื่องที่อยู่อาศัยและการควบคุมดูแลหญิง เช่นนั้น และเมื่อคลอดบุตรแล้วถ้าไม่ต้องการเด็ก ก็หาผู้รับเลี้ยงเด็กให้ วัตถุประสงค์

ให้ทางเด็กของหญิงเช่นนมมากจน ไม่หาทางออกในการทำให้เด็กแท้งหรือทำดาบ
 ฆอเด็ก สถานตั้งเพราะที่เช่นนมกมดภาพเบมกงโรงพยาบาลแะกงโรงเรียน มีนาย
 แพทย์ซงพร้อมที่จะทำการคลอดได้ทุกเวลา ซอของหญิงเหล่านถอเบมความดบซงเมอ
 มาอยู่ทนตางจะไรซอปลดอมทงต้น การแกไขมดกษณะเบมการชวยเด็กแท้งความเกดัยค
 ให้กตายมาเบมเด็กแท้งความรัก

ข้อ ๒. ถาม ถ้าโรงเรียนจะต้องทำหน้าที่ช่วยในการป้องกันเรื่องเด็กและเยาวชนกระทำความผิดด้วย ท่านเห็นควรแนะนำให้โรงเรียนทำอย่างไรบ้าง

ขงคำตอบ

ข้อควรแนะนำในคำสอนมี (๑) ครูต้องทำหน้าที่คล้ายกับพ่อแม่เด็กในบางครั้ง
 ไม่ใช่ทำหน้าที่สอนหนังสืออย่างเดียว ต้องรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวให้เหมาะสมกับลักษณะ
 นิสัยของเด็กแต่ละคน (๒) เด็กเรียนไม่ทันเพื่อน ต้องหาทางให้เด็กสนใจเรียนและชอบ
 โรงเรียนในทางใดทางหนึ่งให้ได้ (๓) ตัวครูก็ต้องแก้ไขไม่ให้เสียอำนาจบังคับบัญชา
 เด็ก เช่นครูหญิงสอนนักเรียนชายรุ่นหนุ่มท่มกมการล่อครู เกยวครู ๆ ด ๆ

นอกจากนี้ขอแนะนำทั่วไปในการป้องกันด้านโรงเรียน คือ (๑) ให้ความ
 เขาใจได้พิเศษแก่เด็กที่เรียนไม่ทันเพื่อน โดยเรเมเตยด ทิชเซอร์ (๒) ให้ความ
 เขาใจได้ต่อเหตุผลของเด็กทางบ้านซึ่งนำมาซึ่งพฤติกรรมที่โรงเรียนด้วย โดยวิซทัง
 ทิชเซอร์ (๓) แนะนำแก้ปัญหาและทางเปลี่ยนท่าที่แก่เด็กในเมื่อระดับช้อยุงยากที่จะ
 ตองคดต้น ซงมกเบมการชวยทางคานดูสุขภาพจิตเกยวกับความดัมพซงกมบุคคลอน
 อาจใช้วิธีอธิบายหรือแนะนำรายบุคคล (๔) เมื่อเด็กมีอาการในลักษณะเป็นภย
 ครูต้องพยายามทำความเข้าใจอย่างทีวเด็กเข้าใจอยู่ และแก้ปัญหาให้เหมาะกบแต่ละ
 คน (๕) สนใจในความสามารถของเด็กทุกทาง ไม่เฉพาะแต่ทางดมอหรือดคิมปัญญา
 ให้เด็กพยายามเต็มทีในทางที่ตนถนัด และแนะแนวการเรียนให้ก้าวหน้าไปทางนั้น อย่า
 ให้เด็กเกดความรูสึกดัมเหตุวทางใจซงที่โรงเรียนได้

ข้อ ๓. ถาม ชั่วประวัติอาชญากรช่วยในการวิจัยปัญหาอาชญากรรมอย่างไร

ขงคำตอบ

ในการวิจัยอาชญากรรมโดยอาศัยชั่วประวัติของอาชญากรนั้น เป็นการสำรวจทำความเข้าใจทางด้านตัวอาชญากร ประการแรกมีการสำรวจสถิติในเรื่องอายุ, เพศ เชื้อชาติ, ลูกเก่าเหล่าใคร, สถานะทางครอบครัว, อาชีพ ฯลฯ เหล่านี้เข้าใจง่าย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคคลต่างอายุและอื่น ๆ ว่าทำผิดมากน้อยกว่ากันอย่างไร โดยมีเหตุผลอย่างไร แต่ก็มีข้อยากอยู่บ้างที่ต้องอ่านจำนวนเลขหรือสถิติให้เข้าใจ เช่นเรื่องอายุอาจหมายถึงอายุทางร่างกาย, อายุทางจิตใจ, หรืออายุทางค้อมก็ได้ หรือเรื่องสถานะทางครอบครัวที่ตัวเลขแสดงว่าโสด, แต่งงาน, หย่าหรือเป็นหม้ายนั้นอาจค้อมถึงหรือไม่ค้อมถึงการอยู่กินกันนอกกฎหมายในแบบต่างๆ ก็ได้ ประการที่ ๒ มีการสำรวจทางด้านปัญหารายตัวทำให้บุคคลนั้นกระทำความผิด เพื่อทราบว่าคุณเริ่มค้อมทำผิดเป็นอย่างไร ภาวะทางร่างกายจิตใจตลอดจนถึงแวดล้อมเป็นอย่างไร วิชานี้จะช่วยให้หยั่งทราบปัญหาอาชญากรรมได้ถนัดยิ่งขึ้น และเป็นมูฐานที่จะวางแผนการแก้ไขรายตัวบุคคลที่กระทำความผิด หรือวางแผนป้องกันได้ต่อไป

ข้อ ๔. ถาม ก. ทำไมจึงกล่าวว่า การ คุม ประพฤติ โดย ปกติ เป็น งานสังคมสงเคราะห์ เฉพาะราย (Social Case Work) อย่างหนึ่ง

ข. สมมติว่าท่านเป็นพนักงานคุมประพฤติ หลังจากได้รวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กกระทำผิดรายหนึ่งเสร็จแล้ว ได้ความโดยย่อตั้งข้างล่างนี้ ให้ท่านสรุปแสดงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กรายนี้ พร้อมทั้งความเห็นว่าคุณจะจัดการสถานใดกับเด็กรายนี้เพื่อเสนอต่อศาล

“เด็กชาย อ. อายุ ๑๓ ปี พ่อตาย แม่คุมชองโสภณ การศึกษากำลังเรียน ป. ๒ หนีเรียนและหนีบ้านเสมอ เคยเป็นเด็กกระเป่ารถเมล์ ๔ เดือนแล้วออกเพราะนายจ้างว่าอายุน้อย ไม่กลัวแม่ คือ คดีนี้ถูกรถจักรยาน ๒ ล้อ

ที่สนามหลวงเพราะอยากได้เงินใช้ ไม่เคยทำผิดมาก่อน เด็กบอกพนักงาน
คุมประพฤติว่าไม่อยากกลับบ้าน

รายงานของจิตแพทย์ว่า อารมณ์เปลี่ยนง่าย พุดปดตลอดเวลา มีบุคลิก
ภาพเริ่มส่อจิตพยาธิ (Psychopathic Personality)

รายงานของหัวหน้าสถานแรกรับว่า ทำที่ต่อเพื่อนไม่สุภาพ ทำตัวเป็น
ลูกพี่ เล่นเอาเปรียบเพื่อน งานก็ทำพลลวกๆ การเรียนมักหลับหลัก ทำที่ต่อ
เจ้าหน้าที่ชอบรับใช้ใกล้ชิด อยากรู้ แม่มาเยี่ยมบ้าง เด็กไม่สนใจ ข้อเสีย
ร้ายแรงไม่มี ยังพอมันหวังกลับตัวได้บ้าง”

ธงคำตอบ

ก. เป็นงานตั้งคุมตั้งเคราะห์เฉพาะราย เพราะเป็นการเข้าไปช่วยผู้ถูกคุมประ-
พฤติซึ่งต้องการความช่วยเหลือรายเดียวหรือเฉพาะตัว และมีความสัมพันธ์กันระหว่าง
พนักงานคุมประพฤติกับผู้ถูกคุมประพฤติเพียงสองต่อสองเท่านั้น พึงวิเคราะห์ที่ศัพท์
และในบางพฤติการณ์พนักงานคุมประพฤติอาจต้องใช้วิธีการของงานตั้งคุมตั้งเคราะห์เป็น
หมุกได้ ซึ่งเป็นข้อยกเว้น เช่นในเรื่องหาเพื่อนให้ผู้ถูกคุมประพฤติ

ข. พึงคำตอบและเหตุผล (รูปปัญหาบ่งสาเหตุเนื่องจากสภาพของครอบครัว
ไม่ดี ควรแก้ไขด้วยวิธีคุมประพฤติในบ้านของผู้ปกครองใหม่ หรือถ้าหาไม่ได้ก็แยก
จากบ้านไปไว้สถานฝึกและอบรม เด็กอายุยังไม่ถึง ๑๕ ปี จะใช้วิธีตั้งโทษยังไม่ได้
ตามกฎหมายศาลเด็ก)

(ต่อฉบับหน้า)



พื่อจาก ก.พ.



ข่าวการสอบ

ทราบข่าวว่า กรมวิสามัญศึกษา จะสอบคัดเลือกตำแหน่งครูตรีในไม่ช้านี้ หลัก
 สูตรสอบครูตรีของกรมวิสามัญศึกษากว่านยังไม่ได้กำหนด จะเปลี่ยนแปลงไปจากหลัก
 สูตรที่เคยสอบคราวก่อนอย่างไรบ้างยังไม่แน หลักสูตรสอบครูตรีที่เคยสอบคราวก่อน
มคังน

หลักสูตรสอบคัดเลือกครูจัตวาเป็นครูตรี ปี ๒๕๕๕

ภาควิชาการ (คะแนนรวม ๓๐๐ คะแนน)

๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหน้าที่ครู (คะแนนเต็ม ๓๐๐)

- ก. วัฒนธรรม
- ข. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการศึกษาภายในประเทศ
- ค. การสอน การอบรม และการปกครองนักเรียน
- ง. การพลศึกษาและสุขภาพโรงเรียน
- จ. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษา
- ฉ. กิจกรรมนอกหลักสูตร
- ช. การวัดผลการศึกษาและการแนะแนว

(ตั้งคำถาม ๓๐ ข้อให้เวลา ๓ ชั่วโมง)

๒. กฎหมายและระเบียบการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนและครู (คะแนนเต็ม ๓๐๐)

- ก. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ข. พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗
- พ.ร.บ. ครู พุทธศักราช ๒๕๑๗ และ พ.ร.บ. ครู (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๕

ค. แผนกแผนการศึกษาชาติ

ง. ระเบียบการตา

จ. ระเบียบเกี่ยวกับการสอบได้

ฉ. ระเบียบว่าด้วยการเลื่อนวิทยฐานะครู

ช. ระเบียบว่าด้วยการรับตรวจราชการและคั่นรับผู้ที่มาเยี่ยมโรงเรียน

(ตั้งคำถาม ๓๐ ข้อให้เวลา ๓ ชั่วโมง)

๓. ภาษาอังกฤษ (คะแนนเต็ม ๓๐๐) แปลข้อความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และไทยเป็นอังกฤษยากง่ายเท่าครู ป.ม. (ให้เวลา ๓ ชั่วโมง)

ภาคปฏิบัติการ (คะแนนรวม ๒๐๐ คะแนน)

๑. ผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการตามรายงานของผู้บังคับบัญชา (คะแนนเต็ม ๘๐)

๒. สัมคประวัติ (คะแนนเต็ม ๖๐)

๓. สัมภาษณ์ สอบถามปากเปล่าเกี่ยวกับความรู้ตามที่ระบุไว้ในภาควิชาการ รวมทั้งเหตุการณ์ที่ อาจ กับความคิดเห็นของผู้เข้าสอบประมาณคนละ ๑๐ นาที (คะแนนเต็ม ๖๐)

หนังสือใช้ทดสอบชั้นจก้า, กวิ, โท, เอก

๑. ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการ	ราคา ๒๐ บาท
๒. แนวตอบวัฒนธรรม	ราคา ๓๒ บาท
๓. คำถาม - แนวตอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน, - พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน, - พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม	ราคา ๓๐ บาท
๔. กฎ ก.พ.	ราคา ๒๐ บาท
๕. ตัวอย่าง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	ราคา ๕ บาท
๖. วารสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๐ (มีระเบียบการตาอยู่ในนี้ด้วย)	ราคา ๓๐ บาท

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง
 พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน (หนังสือตามรายการ ๑, ๒, ๓, และ ๔ เพิ่ม
 ค่าส่งเล่มละ ๒ บาท หนังสือตามรายการ ๕ เพิ่มค่าส่งเล่มละ ๑ บาท)

เฉลยสองส่วนนี้และเวลาสอบตัว

ซึ่งรางวัลประจำฉบับก่อน



๗. สุภาษิต "คำข้าวสารกรอกหม้อ" หมายถึงการทำงานเอาแต่เพียงพอใช้ไปคราวหนึ่ง ๆ เป็นการแก้ปัญหาลเฉพาะหน้าไปเฉพาะคราว ไม่ทำสำรองไว้ก่อนเมื่อคราวขาดแคลนเลย เช่นหารายได้แต่เพียงพอใช้ไปเฉพาะวัน หรืออย่างเช่นจรรยาบรรณข้าราชการ ถ้าหาเรื่องมาลงเฉพาะคราวเป็นเดือน ๆ ไป ไม่หาเรื่องสำรองสำหรับลงเดือนต่อไปไว้บ้าง ก็เรียกว่าทำอย่าง "คำข้าวสารกรอกหม้อ" หรือเช่นเจ้าหน้าทูลมหนาทเขียนบันทึกย่อเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นประจำ ถ้าเขียนจนเวลาดำเนินการประชุมเอาแต่ให้พอสำหรับการประชุมเป็นการเฉพาะหน้าเฉพาะคราวไป ไม่เขียนเผื่อสำหรับคราวต่อไปไว้บ้าง เช่นนั้นก็เรียกว่าทำอย่างชนิด "คำข้าวสารกรอกหม้อ" คือ เอาแต่เพียงพอหุงกินไปมื้อหนึ่ง ๆ เท่านั้นเอง ถ้าคราวไหนคิดขัดคำไม่ได้เลยไม่มีข้าวสารจะหุงกิน

- ๒. ก. (๑) เดชาธิการพระราชวัง
- (๒) ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- ข. (๑) หัวหน้าบ้านคนชรา (กรมประชาสงเคราะห์) เทียบประจำแผนก
- (๒) ผู้พิทักษ์ (กรมสรรพสามิต) เทียบเสมียนพนักงาน
- (๓) ผู้ดูแลนักเรียน (ด้านกิจการ ก.พ.) เทียบหัวหน้ากอง
- (๔) พนักงานชุมชนสาย (กรมไปรษณีย์โทรเลข) เทียบเสมียนพนักงาน
- (๕) หัวหน้าธุรการ (กรมทางหลวงแผ่นดิน) เทียบหัวหน้าแผนก
- ๓. ก. (๑) ซิงเกอร์ เป็นชื่อจักรเย็บผ้า, ชื่อรถยนต์
- (๒) โฟนี่กซ์ เป็นชื่อนกในเทพนิยาย, ชื่อจักรเย็บผ้า, ชื่อเมืองหลวงของมลรัฐอาร์โซนา
- (๓) ฮอลส์ตัน เป็นชื่อรถยนต์, ชื่อเมืองหลวงของมลรัฐเท็กซัส
- (๔) วอชิงตัน เป็นชื่อรัฐและเมืองอเมริกันในสงครามกบฏเอกราช และเป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐอเมริกา, ชื่อมลรัฐรัฐหนึ่งของสหรัฐอเมริกา อยู่ทางฝั่งแปซิฟิก, ชื่อนครหลวงของสหรัฐอเมริกา (Washington D.C.) อยู่ทางฝั่งแอตแลนติก

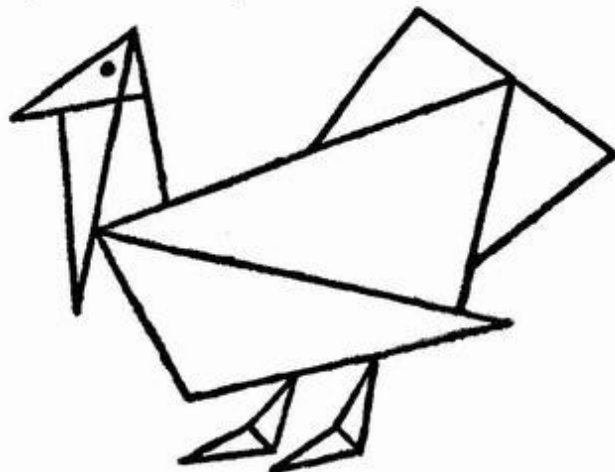
๔. ด้ามพ้อง

๕. ด้ามคน

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบ ถึงภายในกำหนด ๒๕ ราย ตอบถูกต้อง ๓ ราย คือ คุณเอไร คงพันธ์ (สมาชิกเลขที่ ๔๗๖) คุณบุญสืบ เมืองสกุล (สมาชิกเลขที่ ๔๘) คุณดำรง เกษะประกร (สมาชิกเลขที่ ๕๖) เราจะให้หนังสือ "ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน" เมื่อพิมพ์ใหม่เสร็จแล้ว



๑. ช้างบนเนินภาพจากสัญลักษณ์บทหนึ่ง สัญลักษณ์บทนั้นว่าอย่างไร หมายความว่าอย่างไร
๒. คำว่า "ฉกตอเรีย" เป็นชื่อของอะไรบ้าง
๓. ทศพิธราชธรรม ซึ่งพระมหากษัตริย์ไทยถือเป็นธรรมเนียมประเพณีมาแต่โบราณกาลนั้นมีอะไรบ้าง
๔. ทง ๆ ที่ตามกฎจรรยาให้รักทุกคนเดินทางซักซ้ายของถนน! แต่คนขับรถของอิมัคกรมตำรวจก็ยังเดินทางซักขวาของถนน ถึงกระนั้นตำรวจจรรยาที่เห็นเหตุนี้ก็นมิได้จับกุม เพราะอะไร?
๕. ไล่วงตอมี ประกอบด้วยรูปสามเหลี่ยมกี่รูป



กตกา